

Sensorbaserad övervakning av rörelse i bergmassa och sprutbetong med distribuerad fiberoptik

Rasmus Rempling, Construction Engineering and Management
Fredagspresentation BBT – Trafikverket – 17 oktober 2025

Agenda

Introduktion

Filosofisk stund

Bakgrund och historik till projektet

Fredagsquiz

Huvudsakliga Projektresultat

Vad händer nu?

**August
Jansson**

**Carlos G.
Berrocal**

**Ignasi
Fernandez**

**Rasmus
Rempling**

**Andreas
Sjölander**

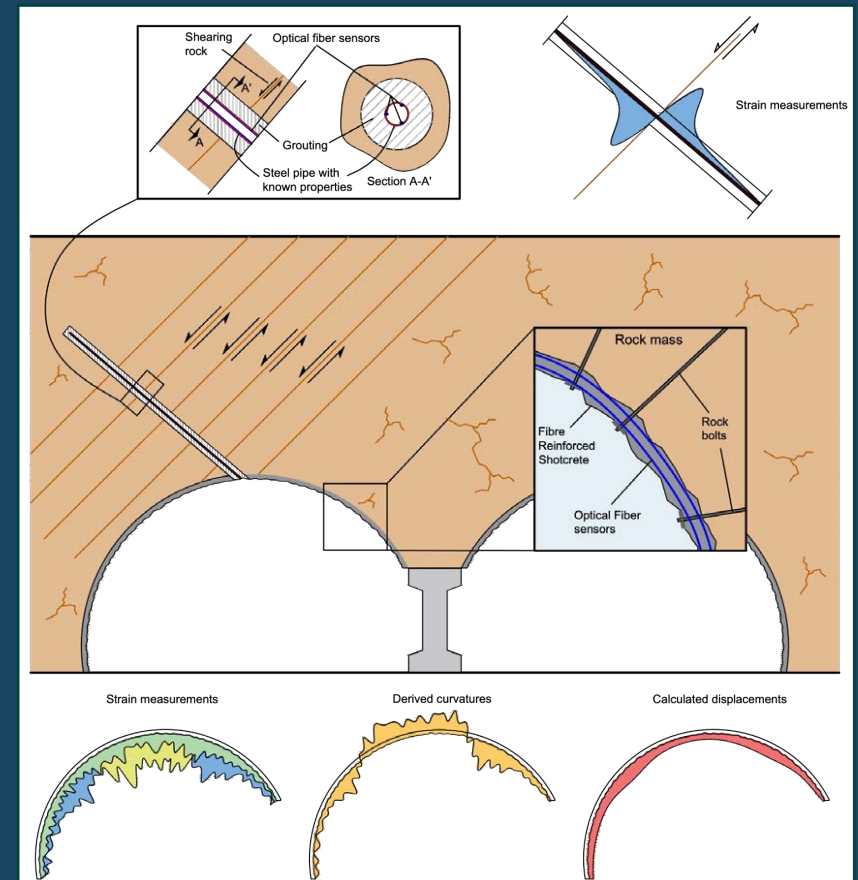
Forskningsprojekt

Syfte och mål

Projektet syftar till att främja tekniker för sensorbaserad övervakning av bergmassans rörelse och respons i sprutbetong.

Målet är att ta fram en sensor och implementera den i Västlänken etapp Haga

Vetenskapsfilosofi

Pragmatism (1900-tal – framåt)

John Dewey – kunskap är ett verktyg för handling.

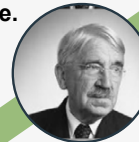
Lyfter fram etik, kreativitet och problemlösning i ingenjörsarbete.

Pragmatisk ingenjörsvetenskap (2000-tal – idag)

Bent Flyvbjerg – praktisk klokhet och värdebaserad teknik.

Integrerar teknik, samhälle och etik i modern ingenjörspraxis.

Logisk positivism (1920–1950-tal)

Rudolf Carnap – endast det som kan verifieras är meningsfullt.

Stärkte kopplingen mellan logik, matematik och mätdata.

Post-positivism (1950–1970-tal)

Karl Popper – vetenskap genom falsifiering och kritik.

Formade iterativ modellutveckling och hantering av osäkerhet.

Positivism (1800-tal – tidigt 1900-tal)

Auguste Comte – kunskap ska bygga på observation och mätning.

Grunden för empirisk ingenjörsmetodik och objektiva lagar.

Vetenskapsfilosofi

Epokernas syn på hållfasthet & bärighet, matematiska modeller och verifiering

Positivism

Hållfasthet ses som en objektiv, mätbar egenskap hos material och strukturer. Modeller är direkta speglingar av verkligheten – matematiska uttryck för naturlagar. Verifiering sker genom överensstämmelse mellan teori och observation; mätfel ses som slumpmässiga.

Logisk positivism

Bärförmåga förstås som relationer mellan observerbara storheter (last, deformation, spänning). Modeller är logiska system av verifierbara samband mellan mätdata. Endast modeller som kan empiriskt bekräftas eller logiskt härledas betraktas som meningsfulla.

Post-positivism

Hållfasthet är ett teoriberoende antagande med osäkerhet; värden påverkas av modellval. Modeller är hypoteser som tolkas och testas – t.ex. FEM och sannolikhetsmodeller. Verifiering ersätts av falsifiering och modelltestning

Pragmatism

Hållfasthet ses som funktionell tillförlitlighet – en konstruktion är stark nog om den fungerar i sitt sammanhang. Modeller är verktyg som utvärderas utifrån nytta, enkelhet och användbarhet. Verifiering är praktisk och erfarenhetsbaserad.

Pragmatisk ingenjörsvetenskap

Bärförmåga är adaptiv och kontextuell, formad av material, miljö och mänsklig tolkning. Modeller är digitala och lärande system – t.ex. digitala tvillingar och bayesianska uppdateringar. Verifiering blir kontinuerlig kalibrering mot mätdata; teori och praktik samspelar dynamiskt.

Vetenskapsfilosofi

Pragmatisk ingenjörsvetenskap

- **Sammanfattning**
- **ULS** representerar *den klassiska, positivistiska idén* om **materiell säkerhet**: konstruktionen får inte kollapsa.
- **SLS** representerar *den pragmatiska idén* om **funktionell kvalitet**: konstruktionen ska upplevas som fungerande.
- Tillsammans utgör de en **dualism mellan fysik och värde**, mellan naturvetenskap och mänsklig erfarenhet.
- I den moderna, **pragmatiska ingenjörsvetenskapen**, ses dessa två inte längre som fasta gränser – utan som **kontinuerligt uppdaterade tillstånd** i ett levande system, där säkerhet och funktion samexisterar och balanseras över tid.

Begrepp	Teknisk definition	Typiska kriterier
Serviceability Limit State (SLS)	Gränsen där konstruktionen inte längre fungerar tillfredsställande i bruk	Nedböjning, sprickbredd, vibrationer, deformationer, estetisk påverkan.
Ultimate Limit State (ULS)	Gränsen där konstruktionen förlorar sin bärförmåga – <i>collapse, fracture, instability.</i>	Böjbrott, plastisk kollaps, knäckning, brott i fog, överbelastning.

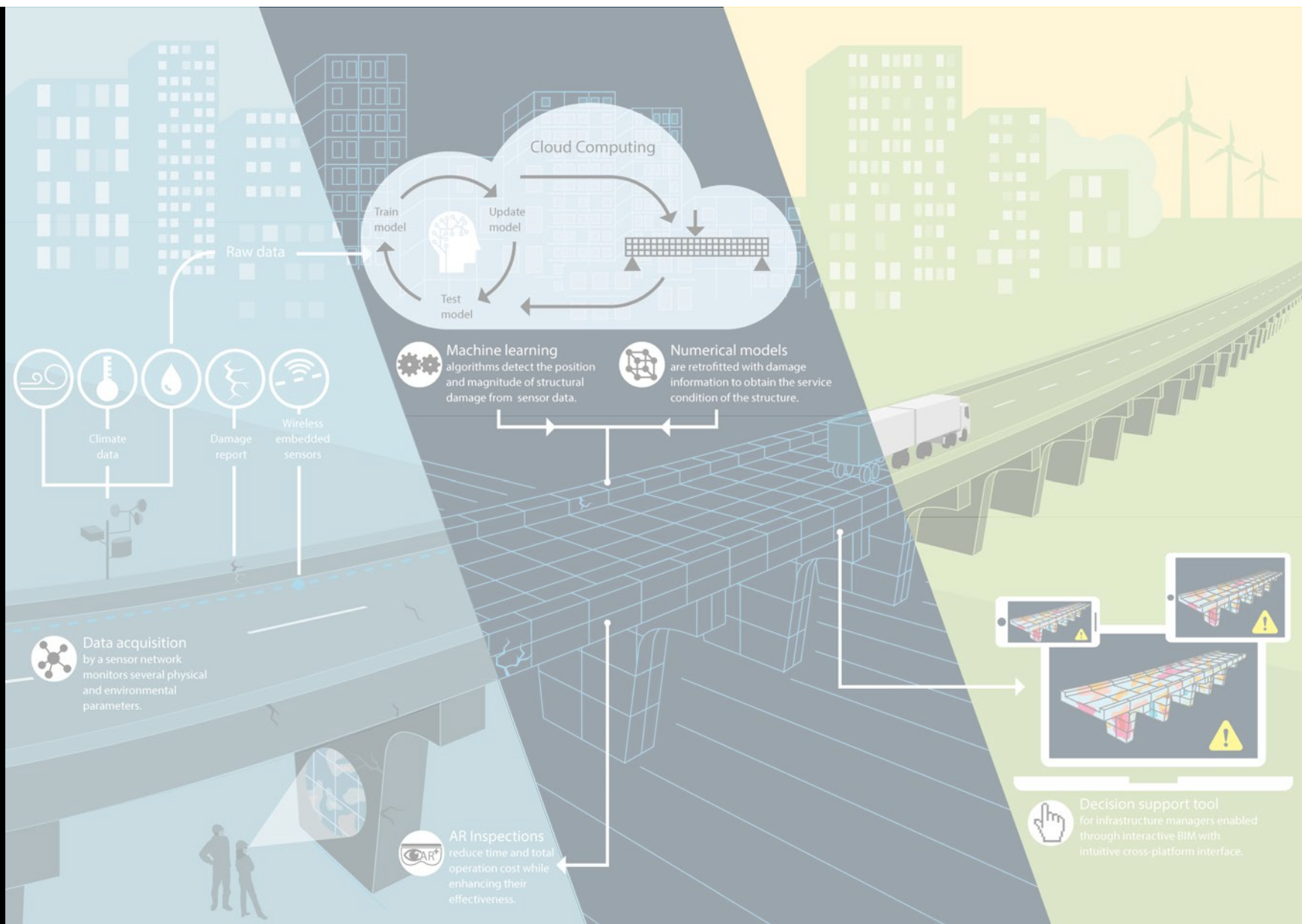
Vetenskapsfilosofi

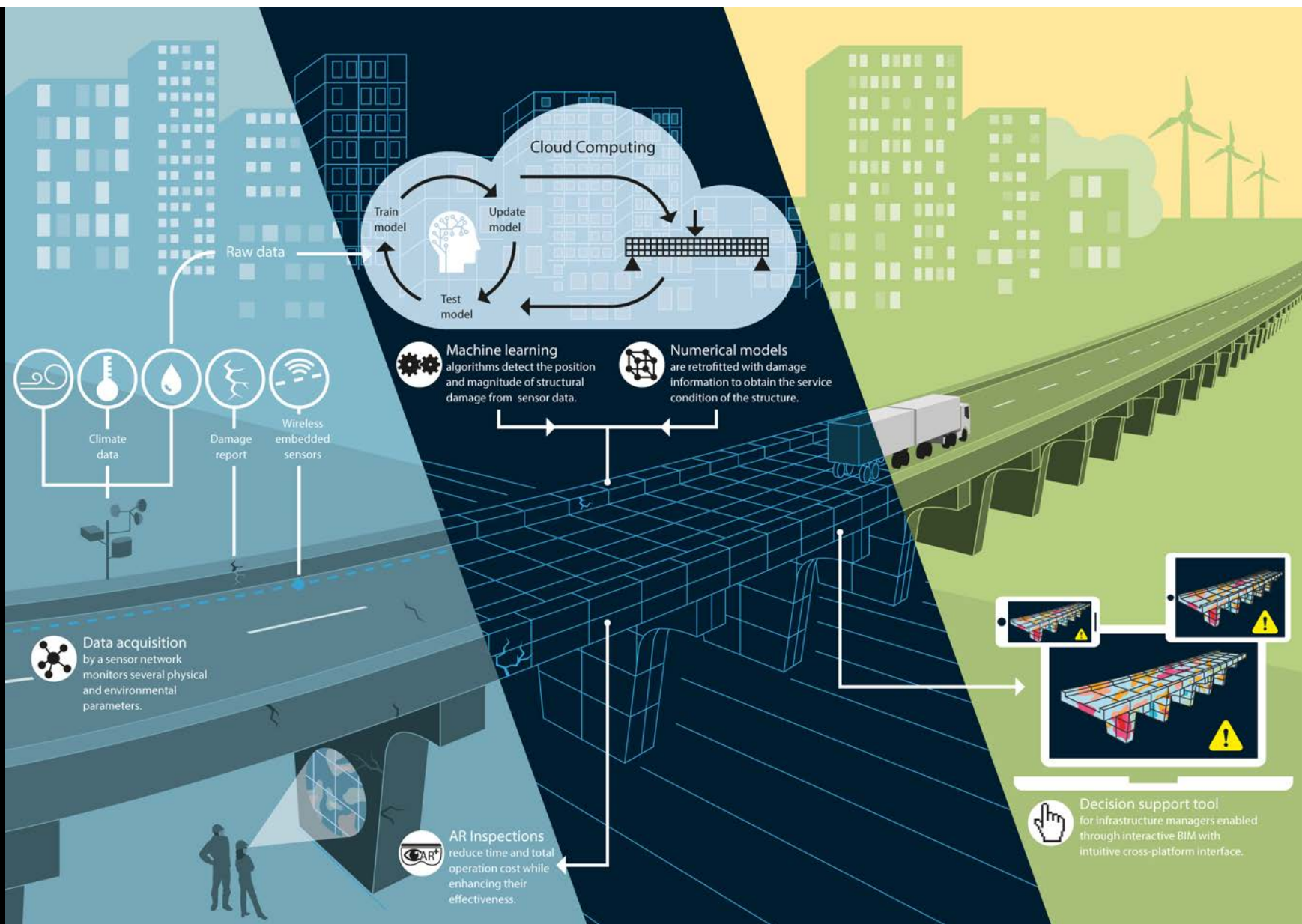
Exempel (bro- och byggingenjörsvetenskap)

sensit

Data Acquisition

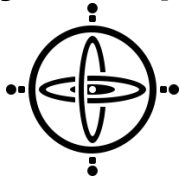

Data acquisition – Sensor Technology

accelerometer

gyroscope

e-compass

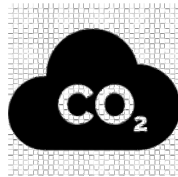
temperature

humidity

Carbon dioxide

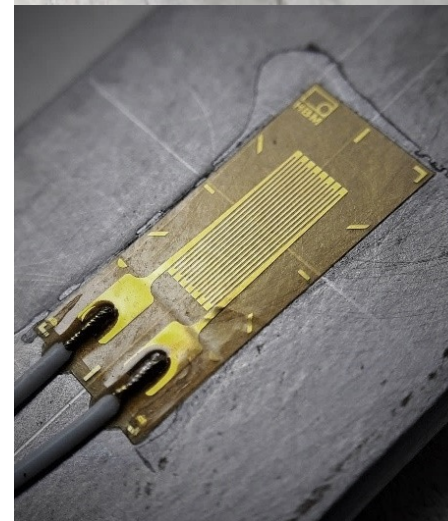
pressure

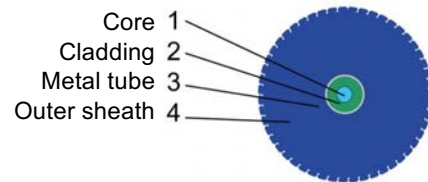
strain

load

Sensor deployment – Sensor type and installation method

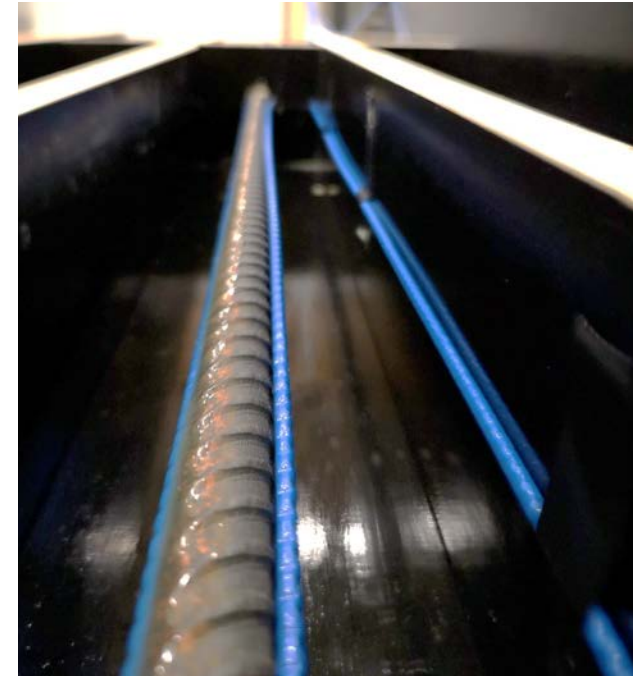
Different types of fiber

Different deployment methods

Different depths

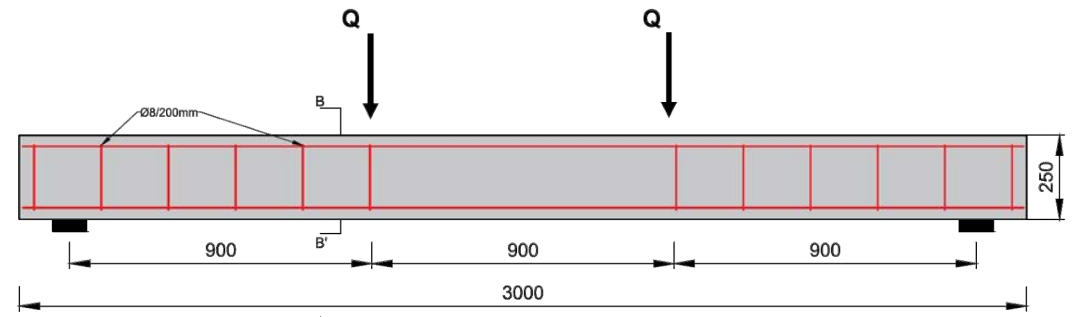
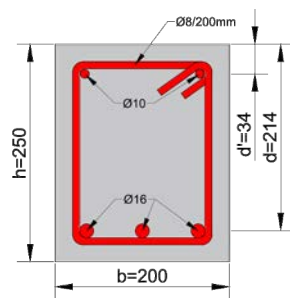
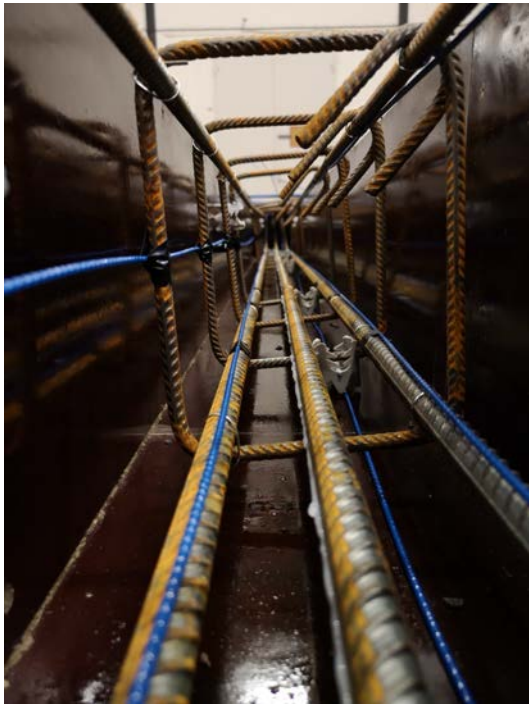

Data analysis

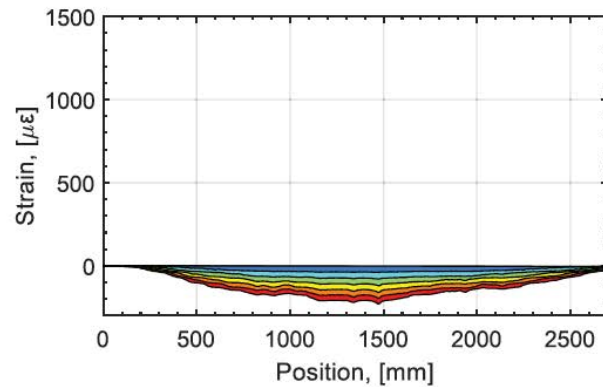

Long-term tests – Edge beams

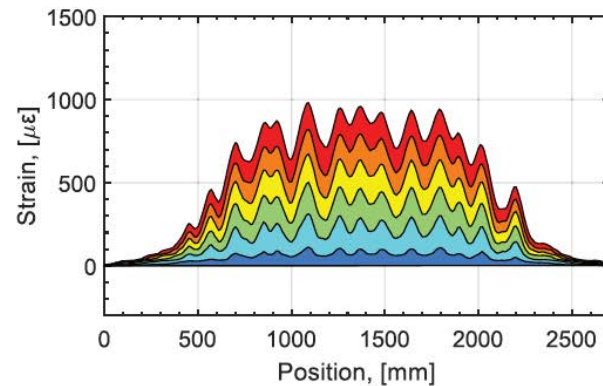
- Geometry and sensor deployment

DOFS data analysis - Deflections

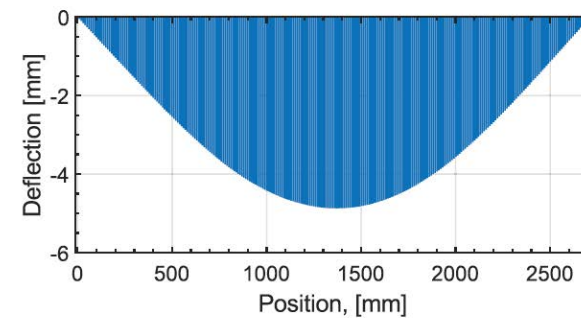
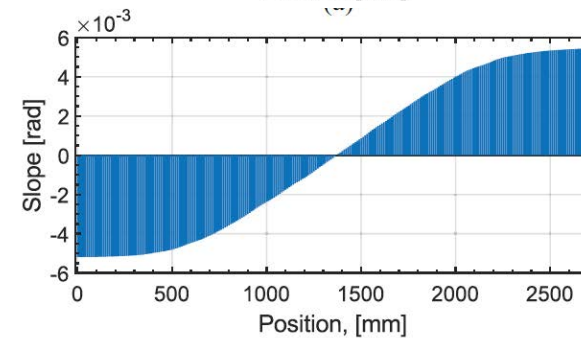
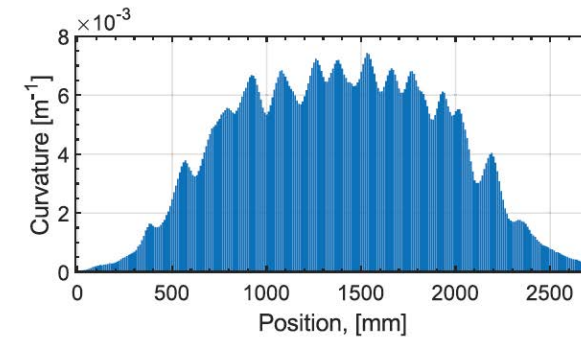
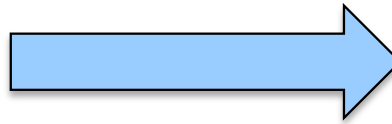

(b) top

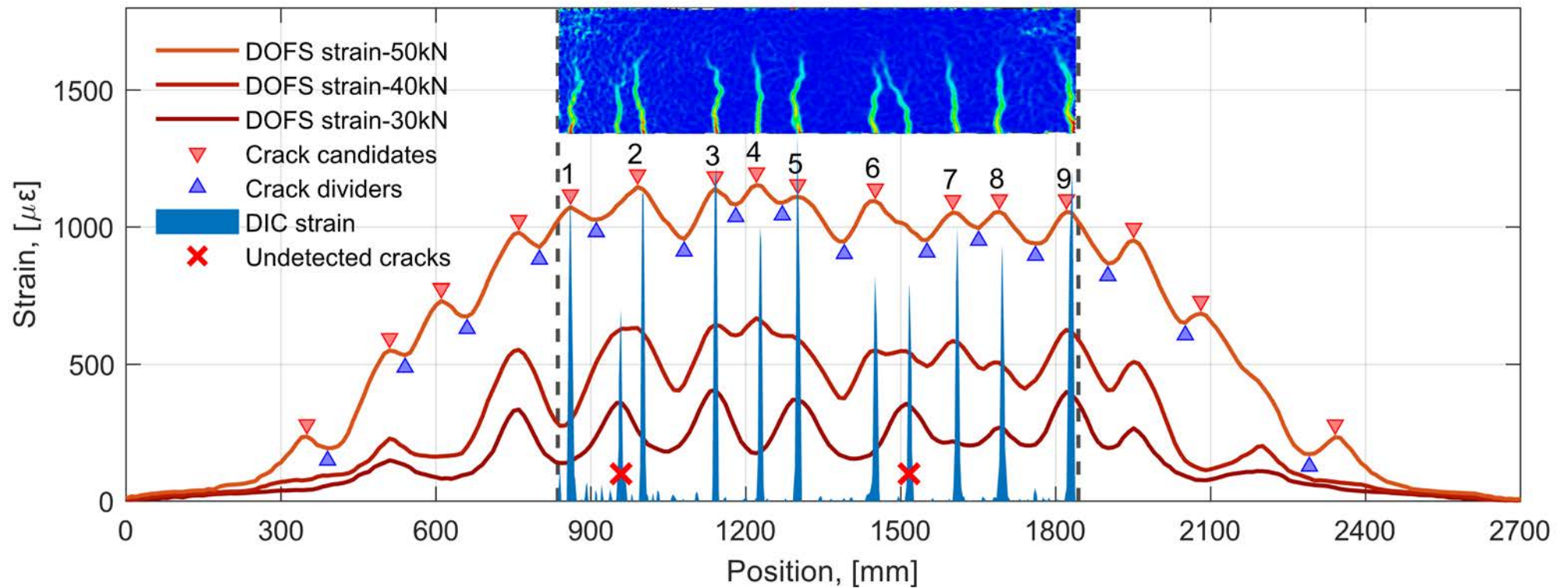

(a) bar1

Assuming the strain
profile is linear

DOFS data analysis – Crack detection

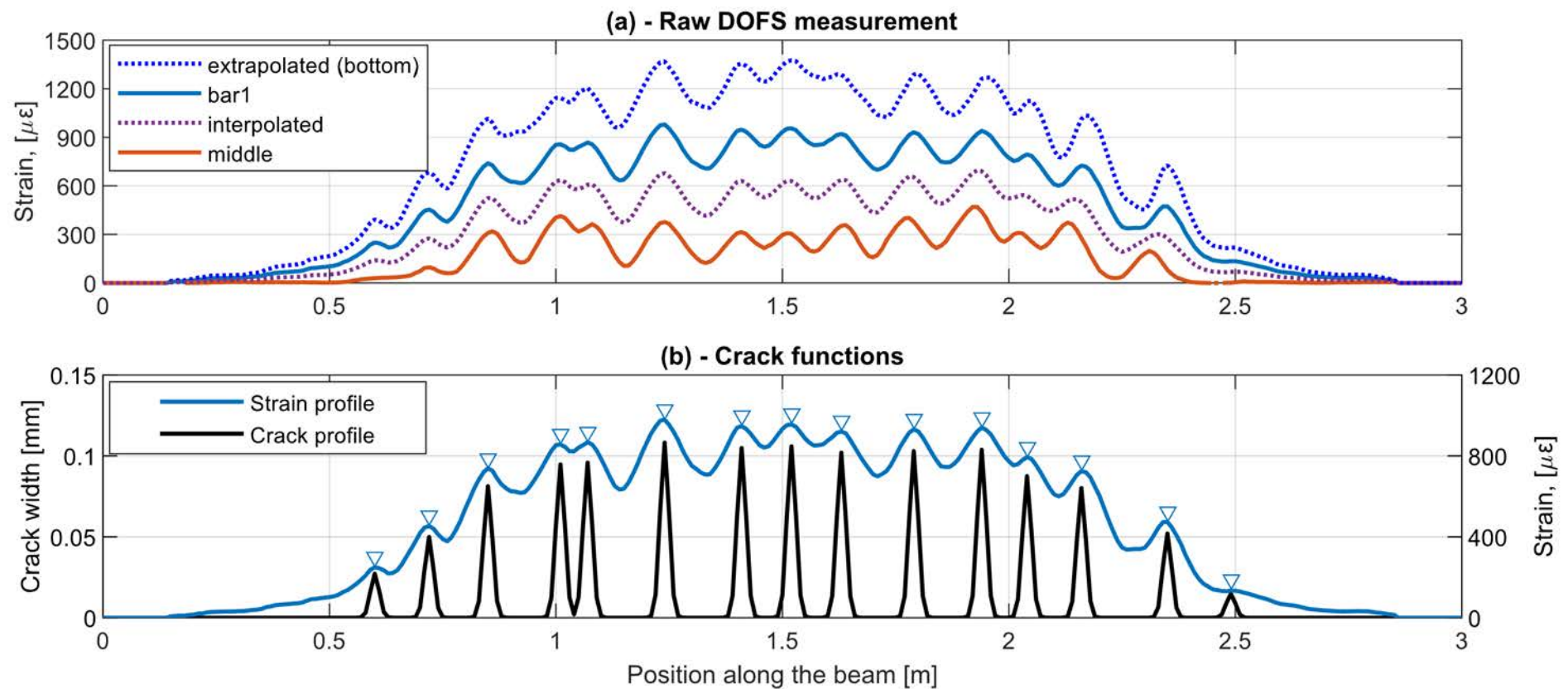

Data Visualization

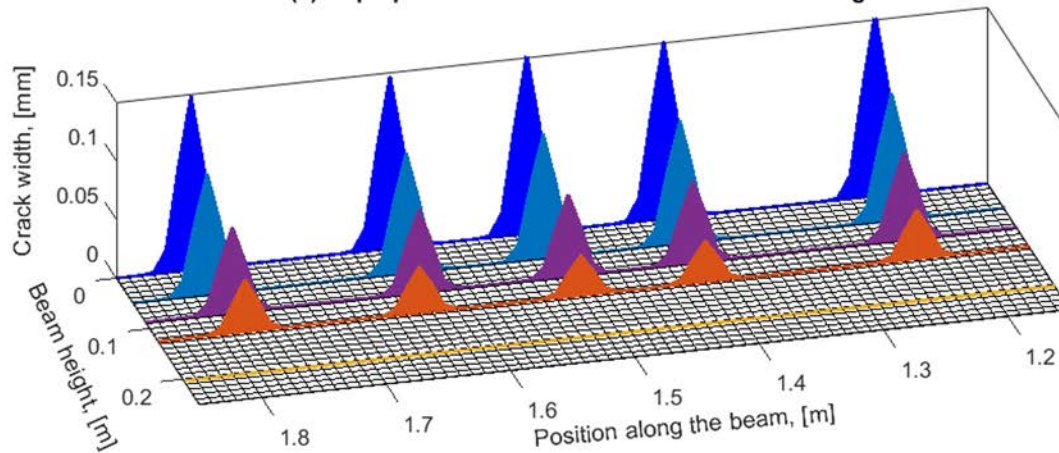

DOFS data visualization – crack profiles

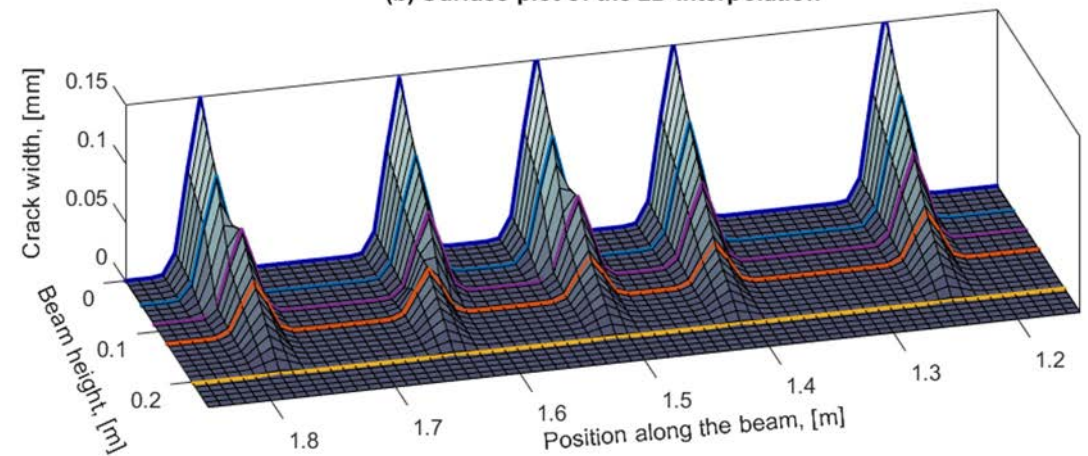

DOFS data visualization – Surface interpolation

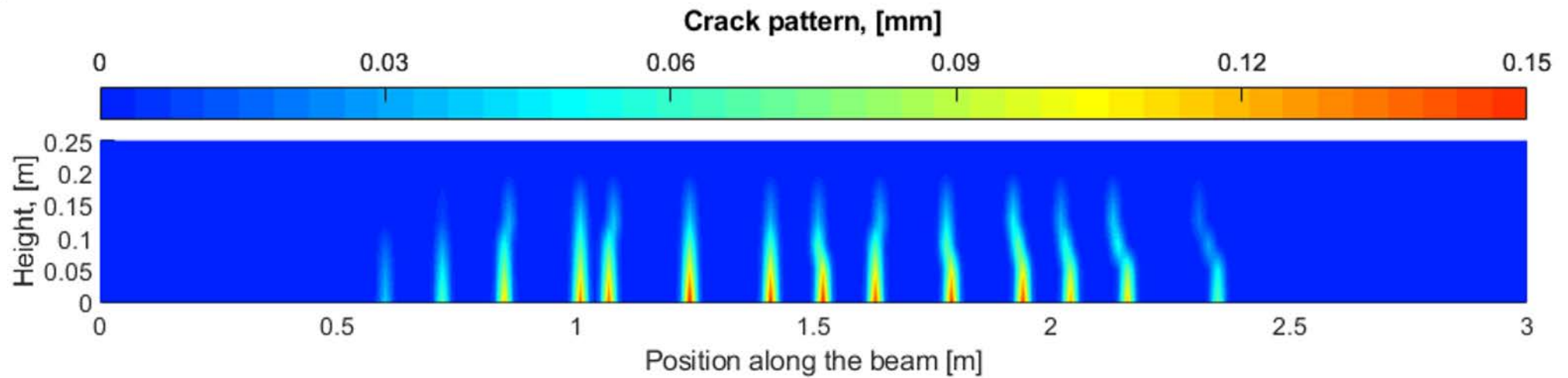
(a) Superposition of crack functions on the mesh grid

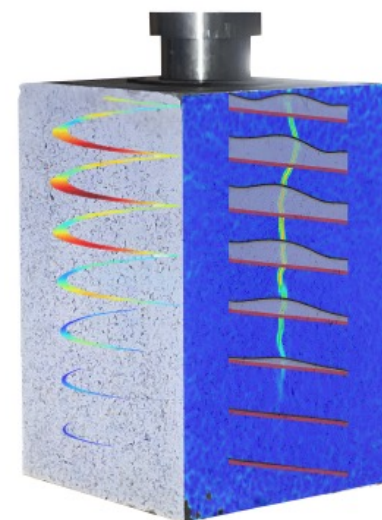
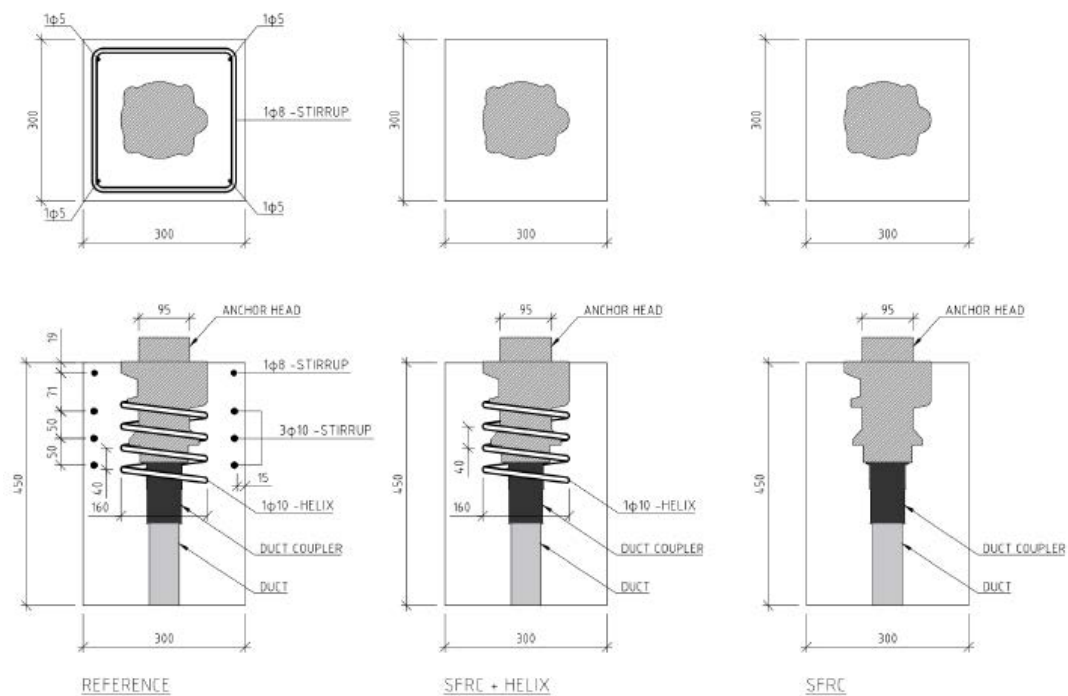
(b) Surface plot of the 2D interpolation

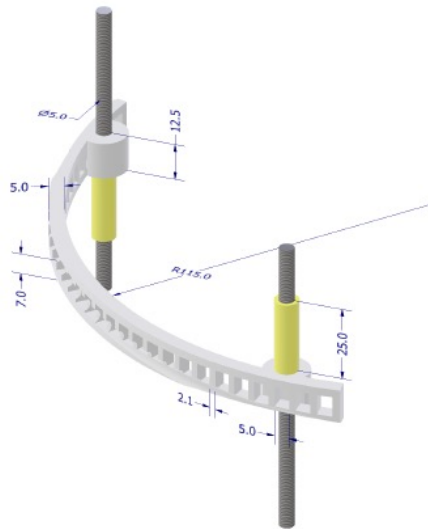
DOFS data visualization – Crack map

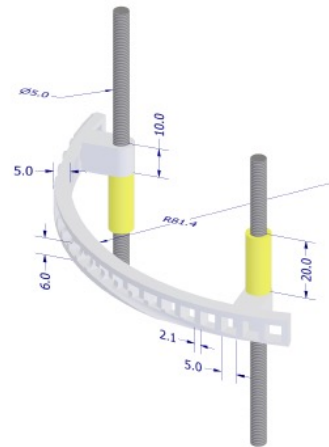
Evaluation of anchoring zones

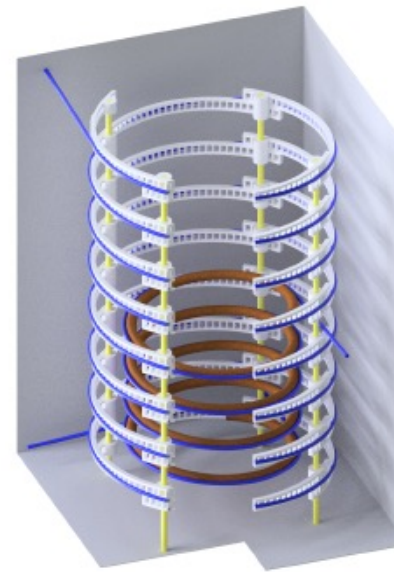
Evaluation of anchoring zones

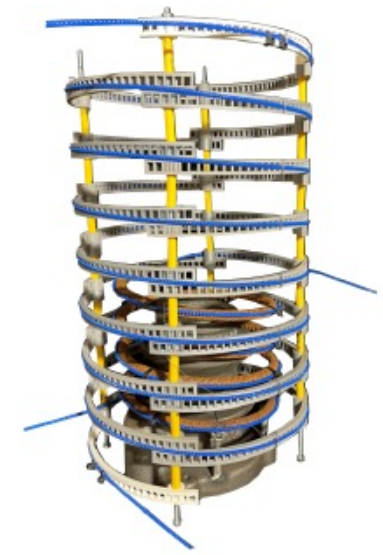
(a) Outer quarter

(b) Inner quarter

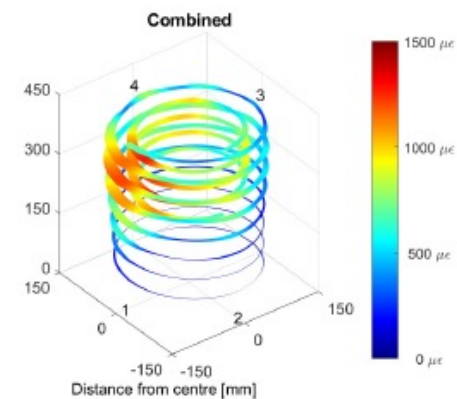
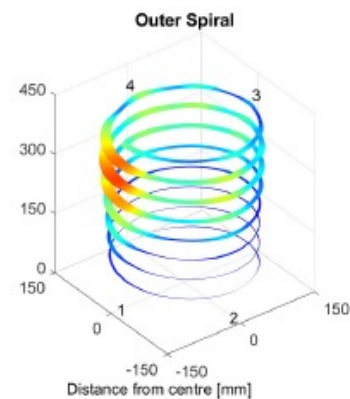
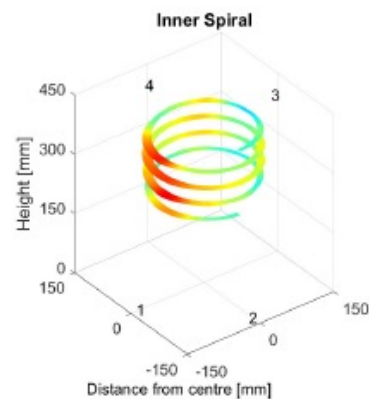
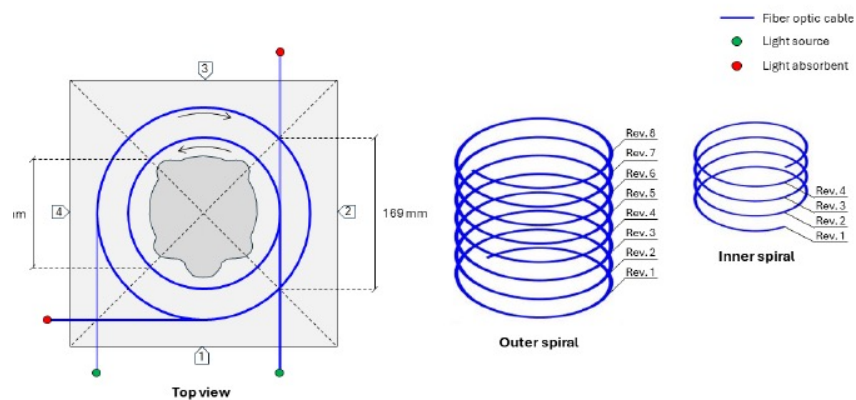

(a) Model rendering

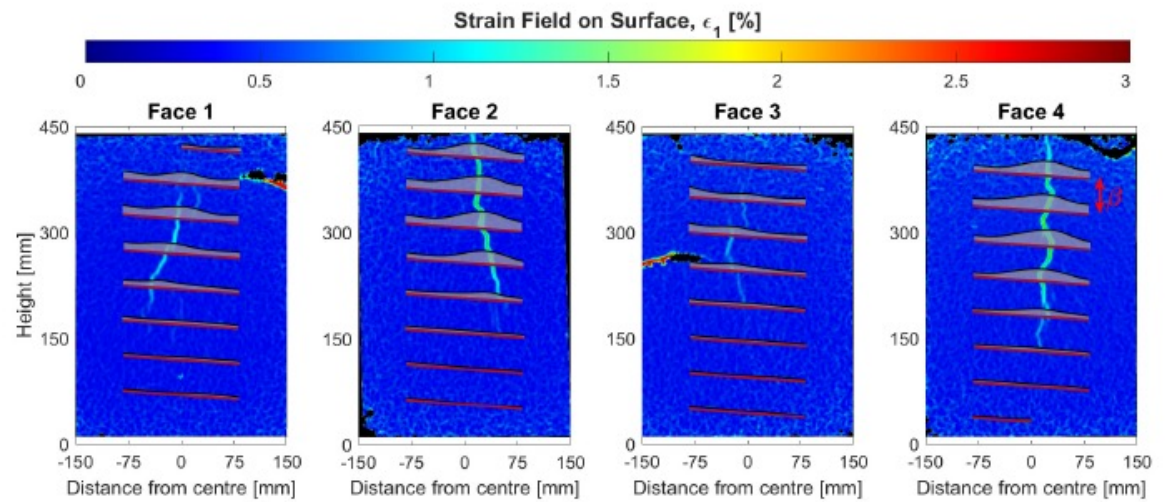
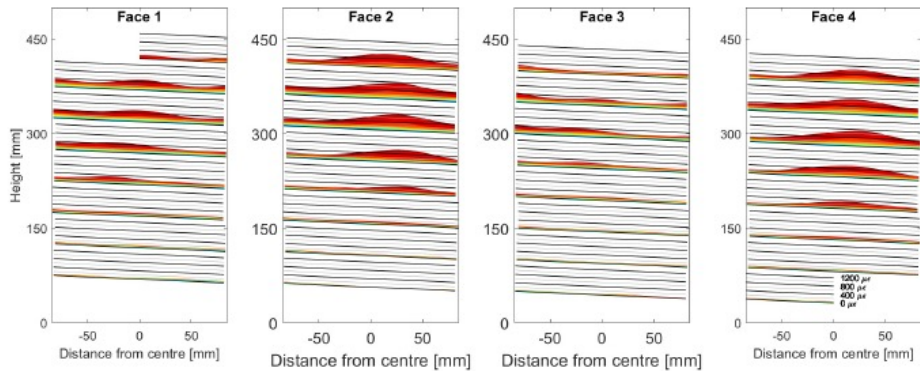
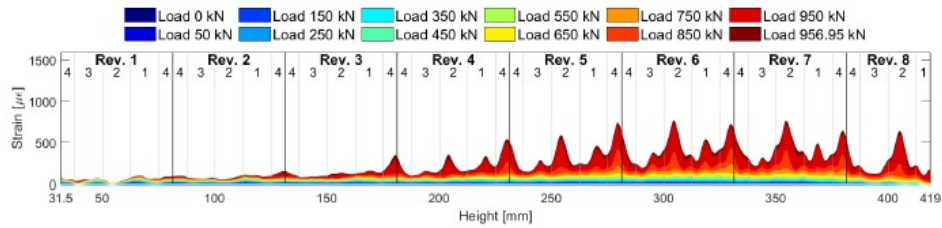

(b) Final design without duct

Evaluation of anchoring zones

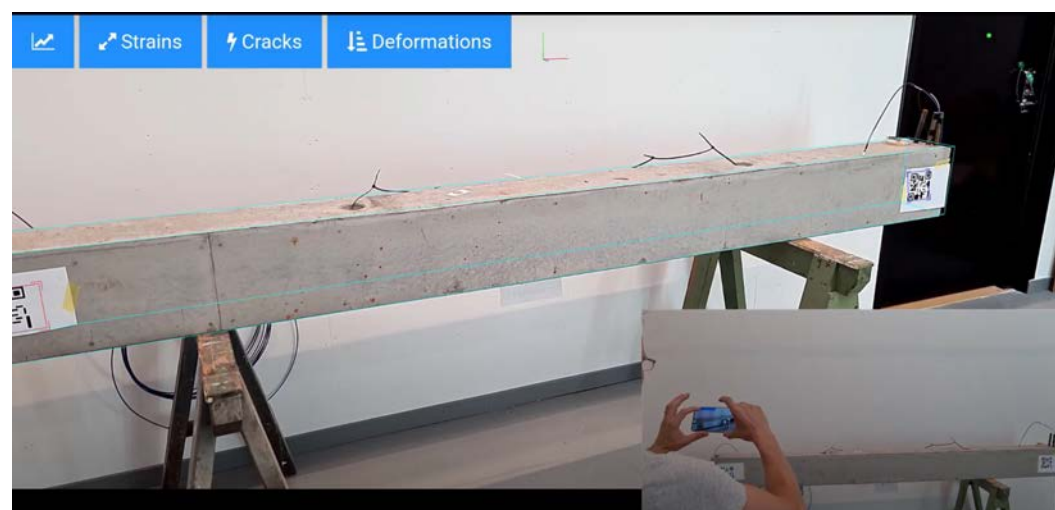
Results

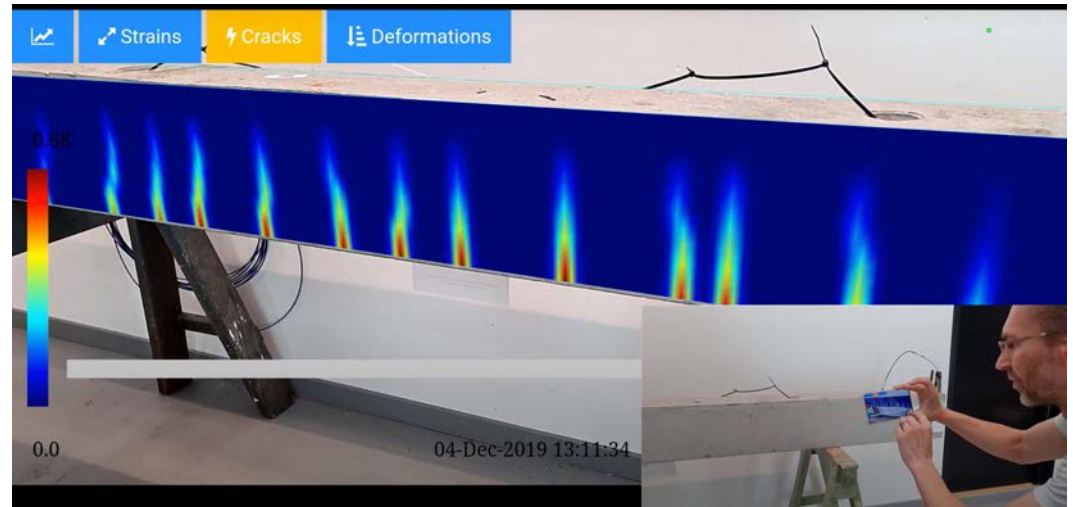
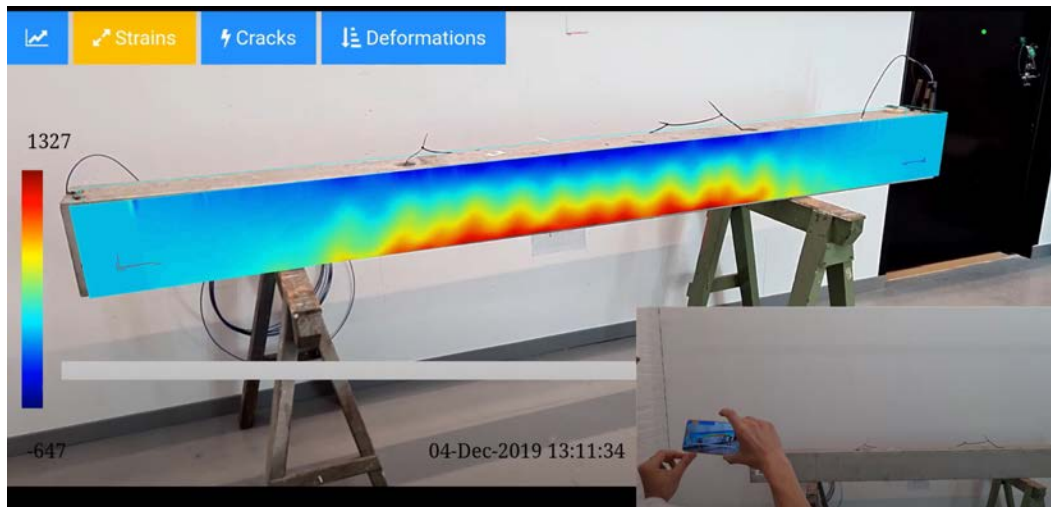
Augmented information

Augmented Reality för att tolka tillståndet

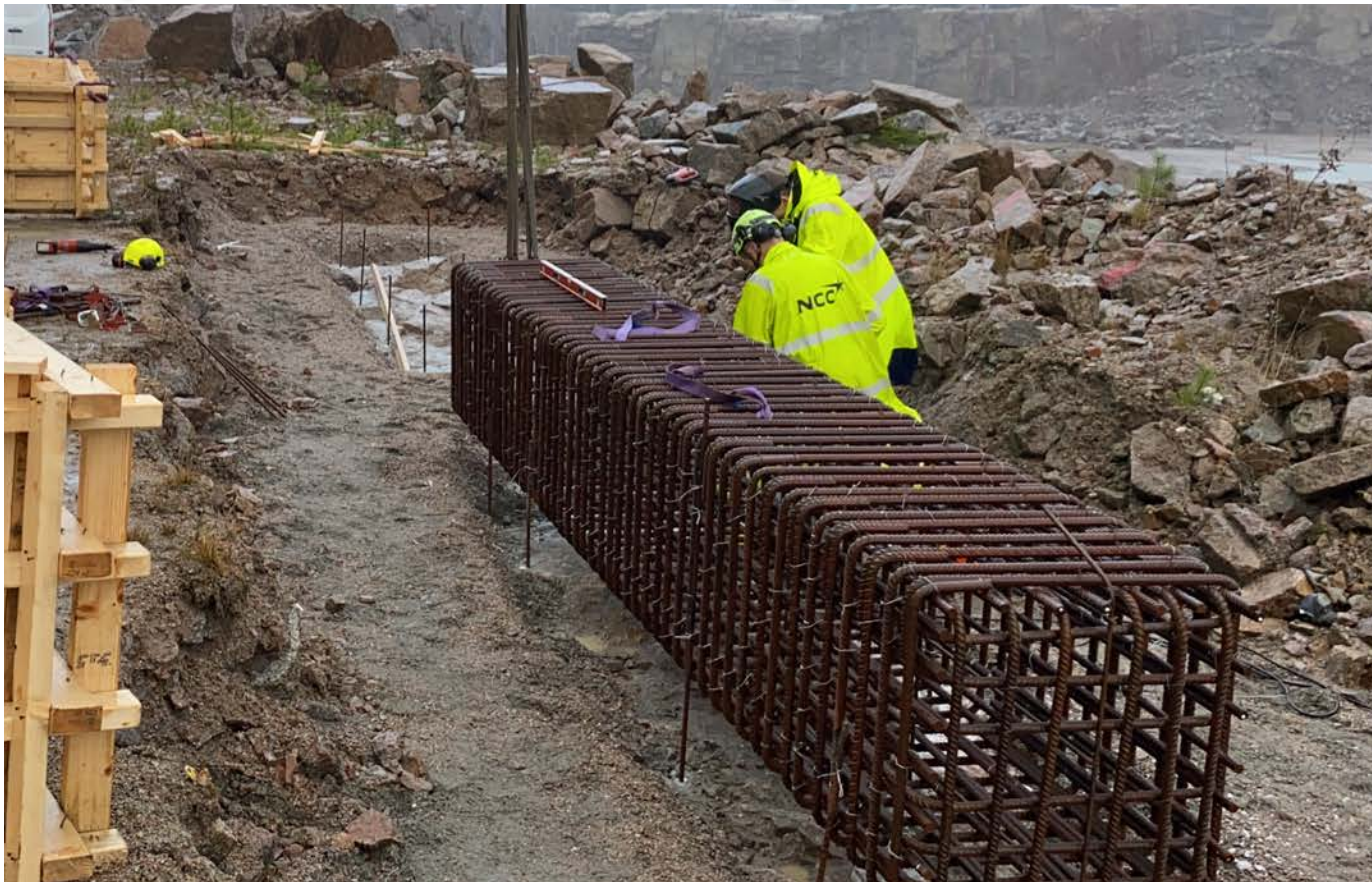
Augmented Reality for enhanced on-site inspection

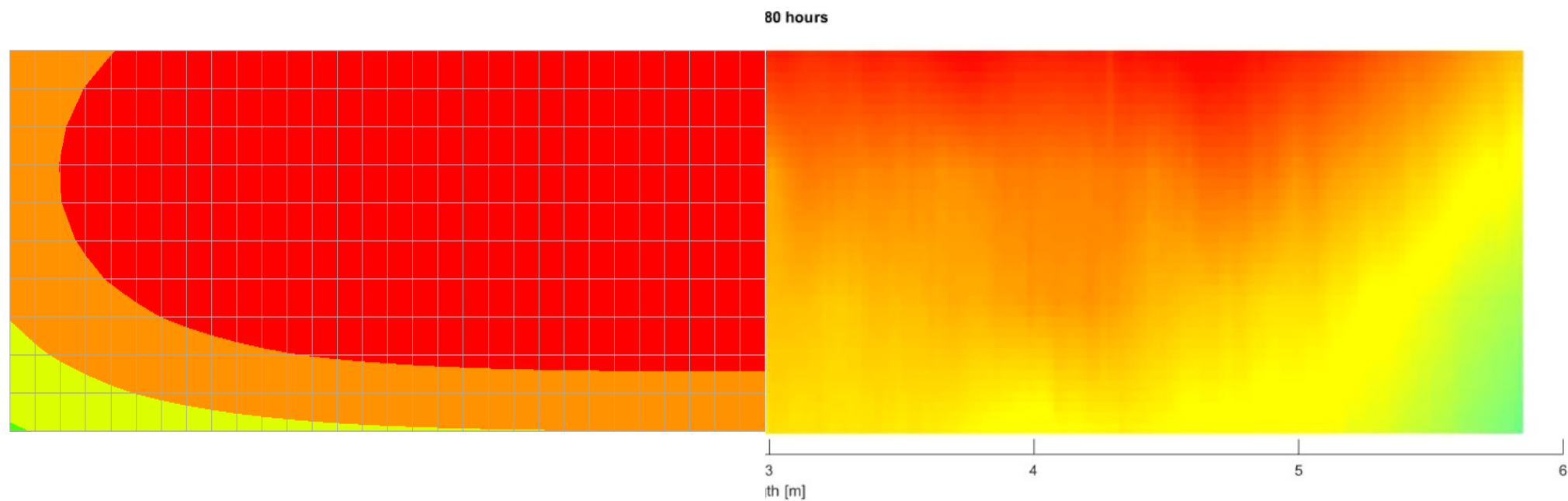

Pilotförsök

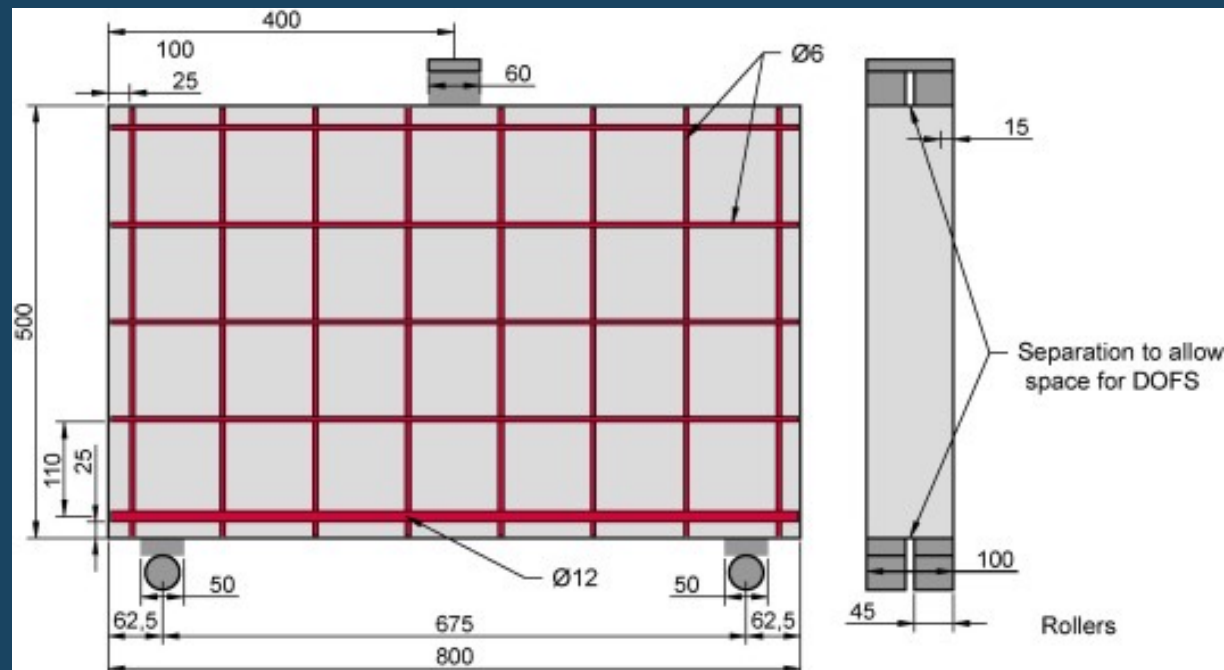

Field test – Temperature induced cracking

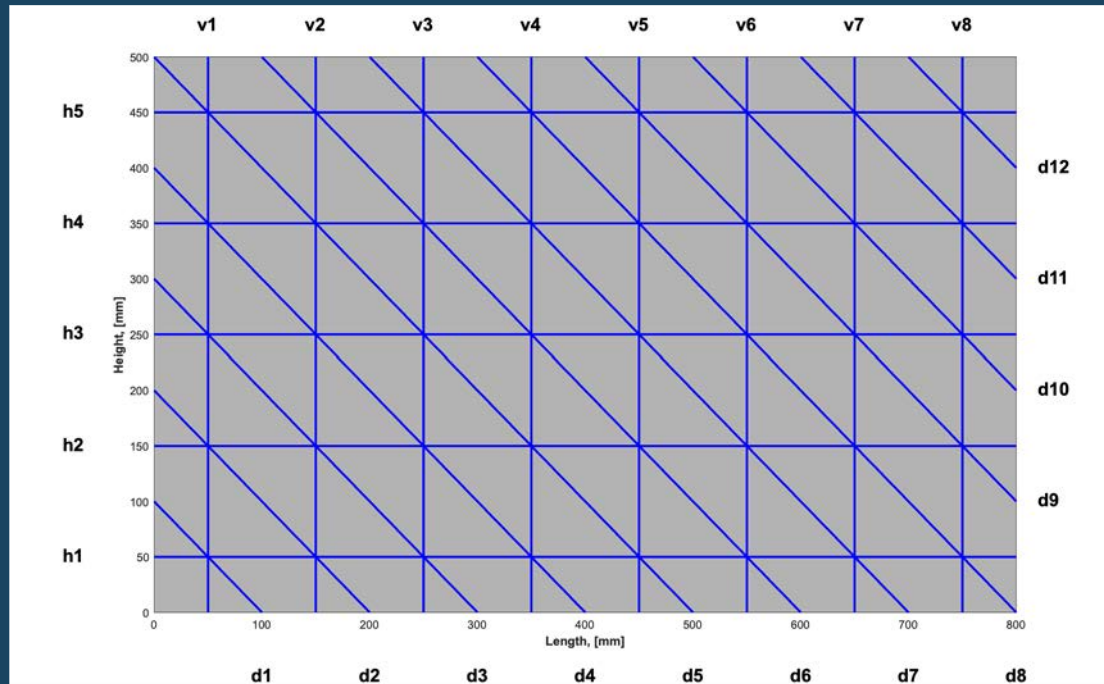

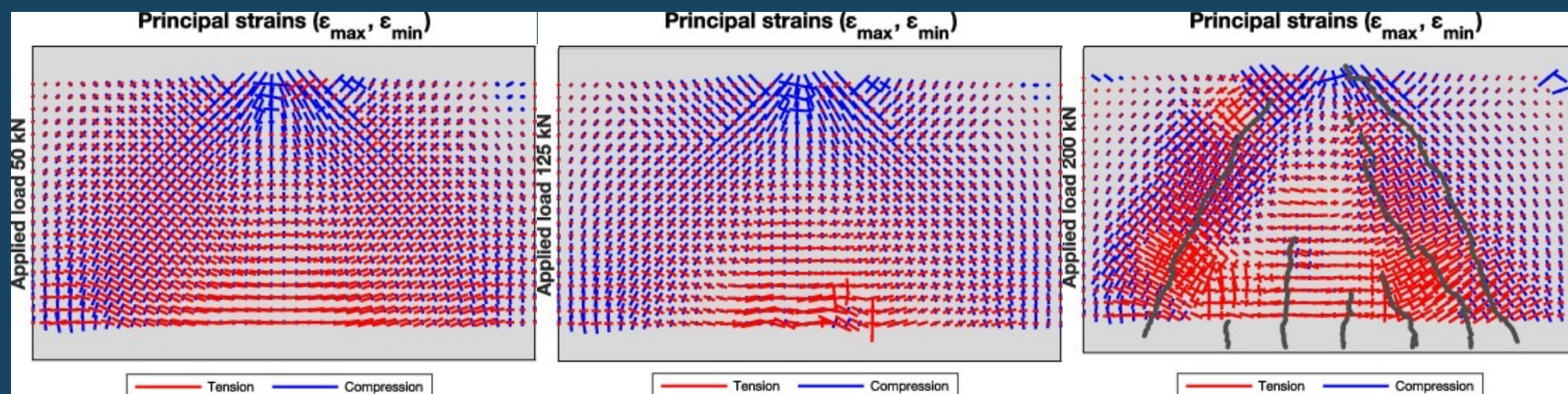
Experiment – D-zon

Fiberplacering

Principiella töjningar

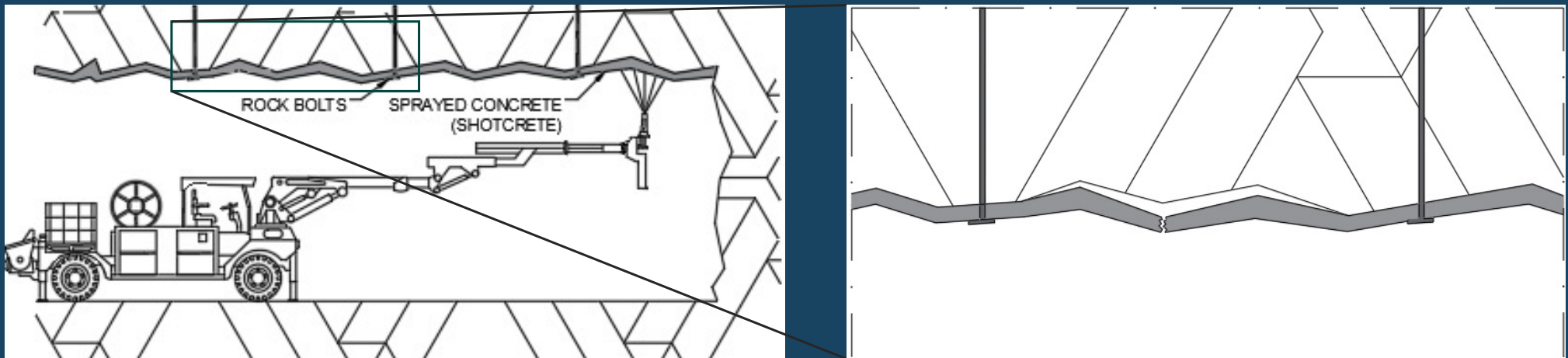

Fredagsquiz

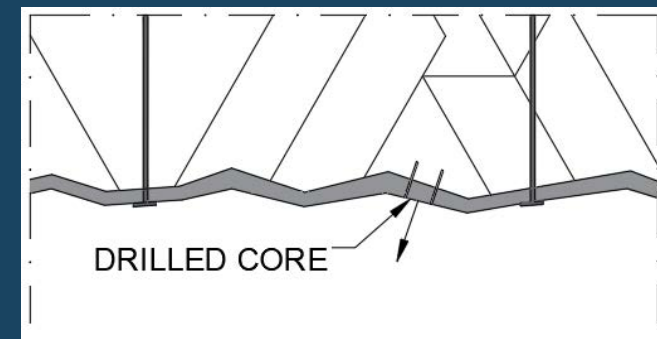
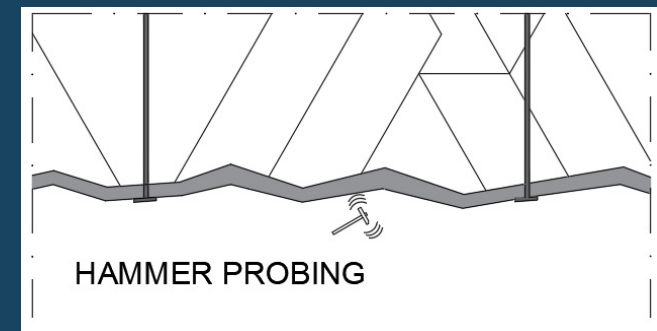
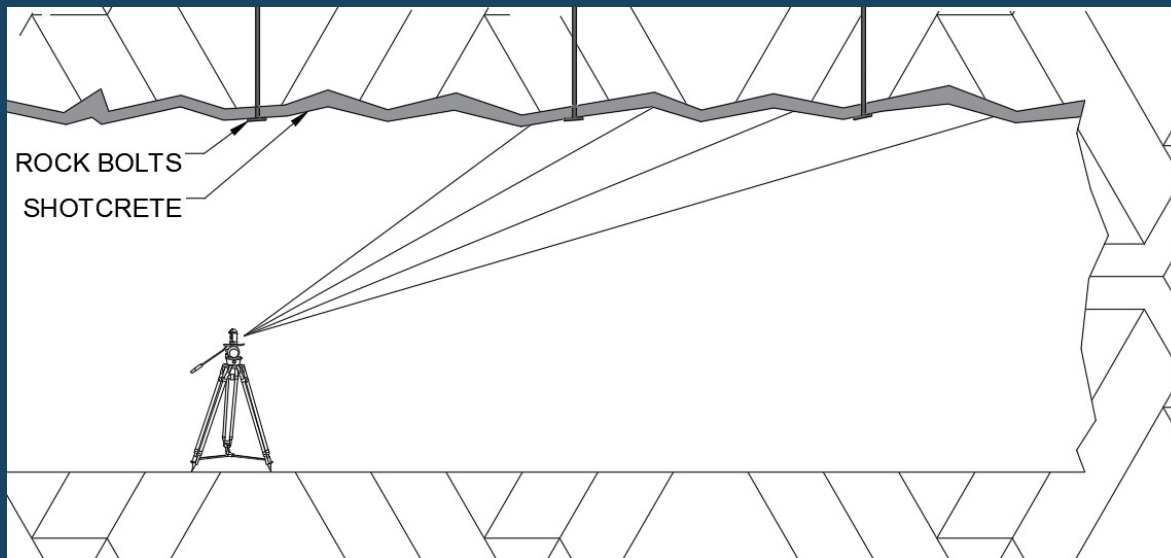

Sensorbaserad övervakning av rörelse i bergmassa och sprutbetong med distribuerad fiberoptik

Tunnelling in hard rock conditions

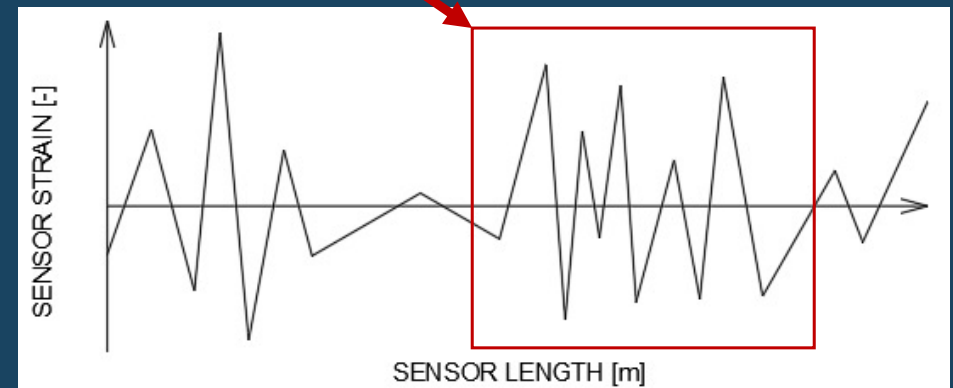
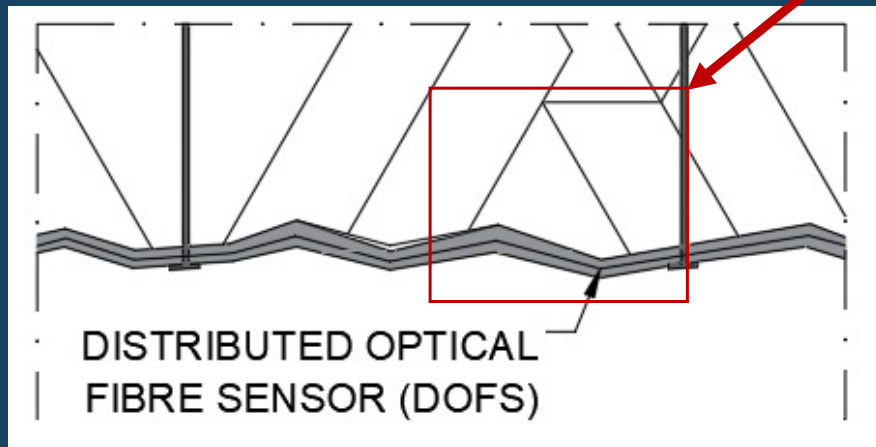

Common assessment methods

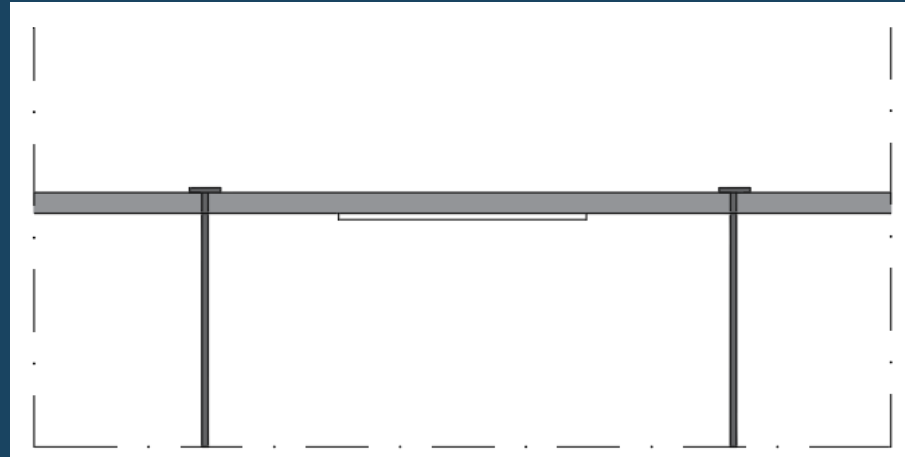
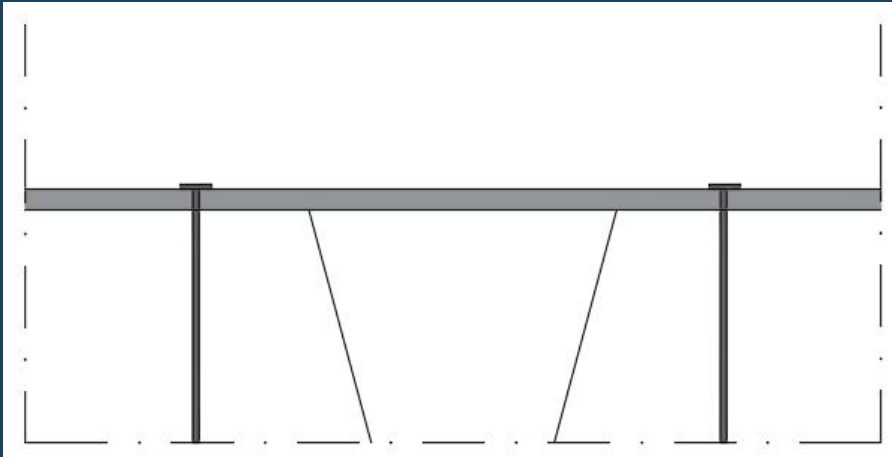

Proposed method

Load identification

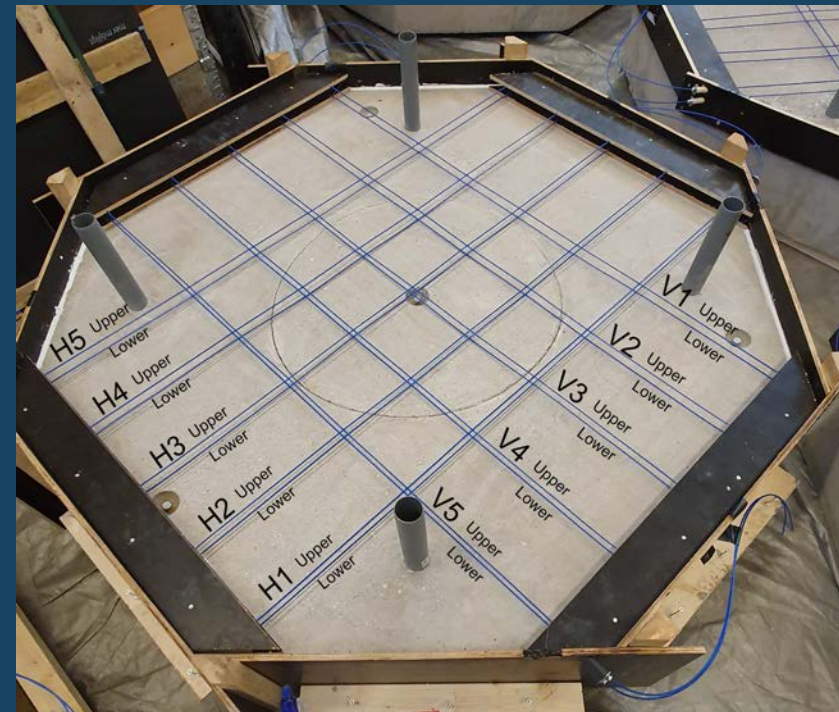
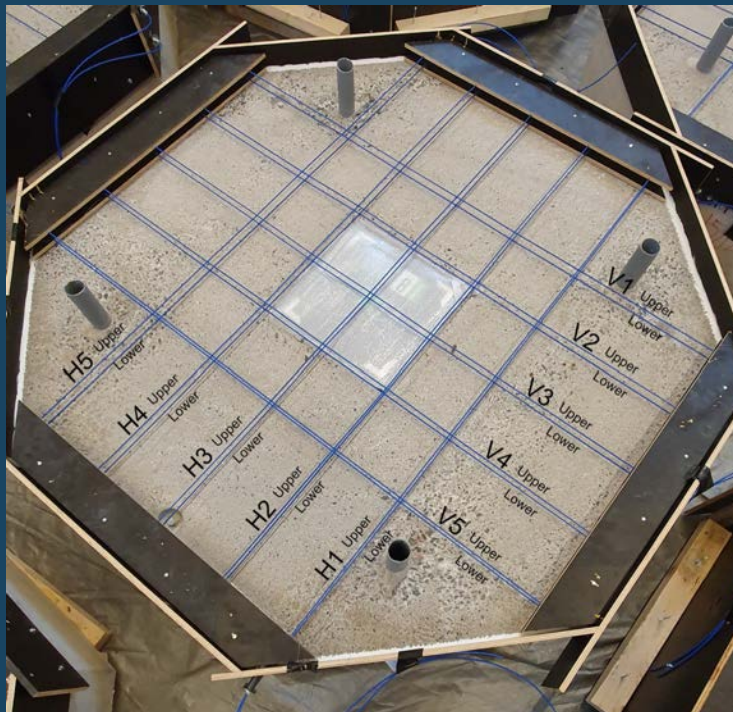

Experimental approach

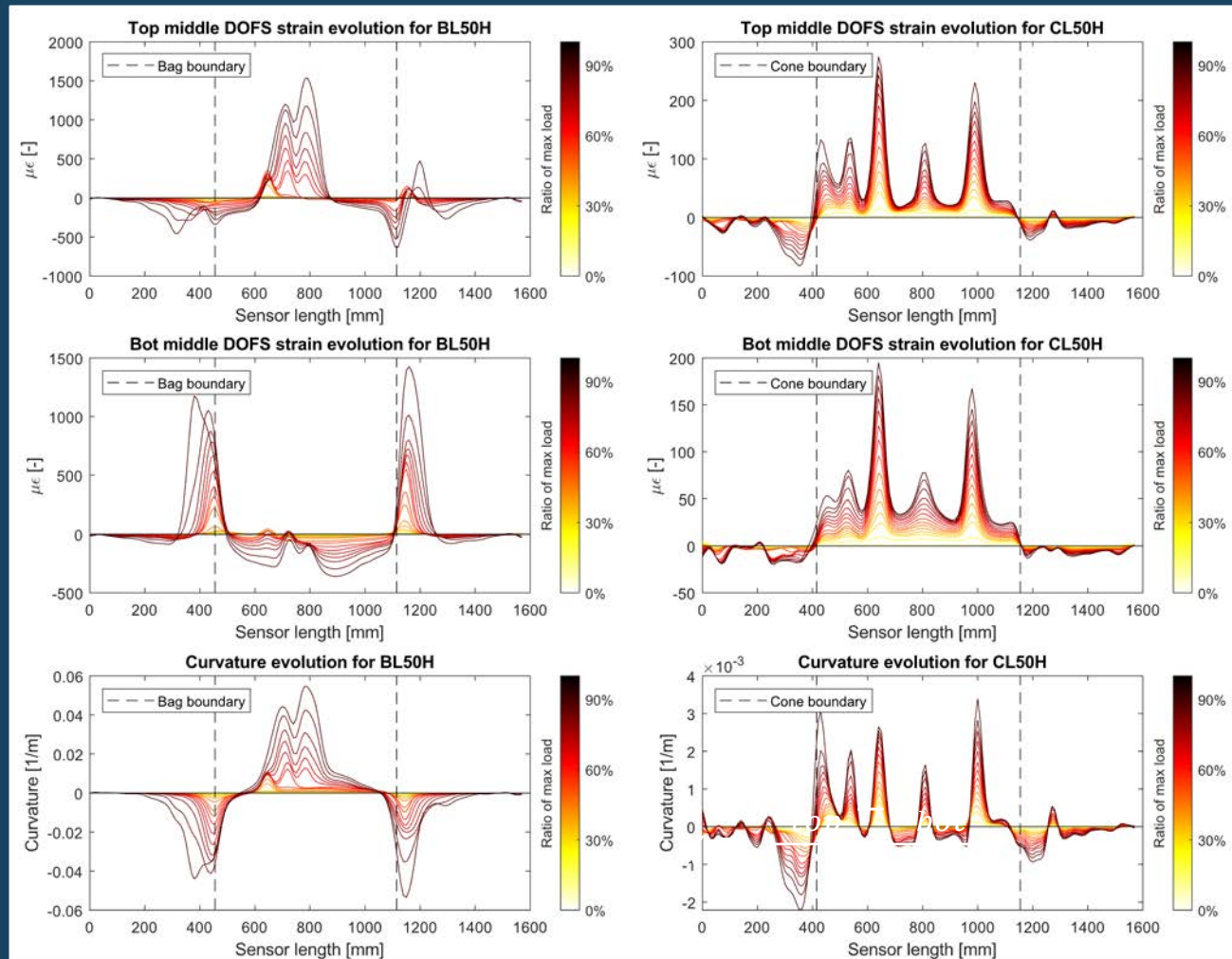

Load condition factor

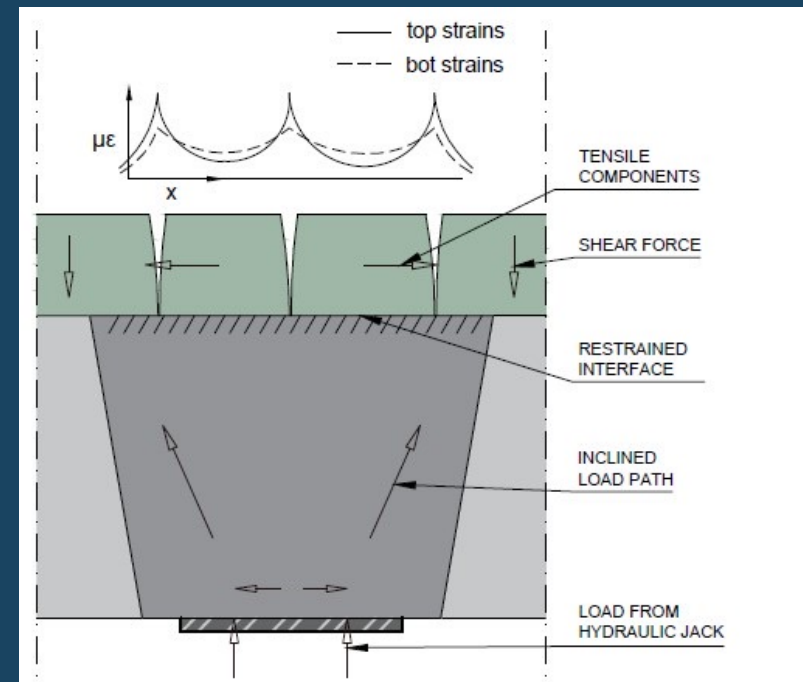
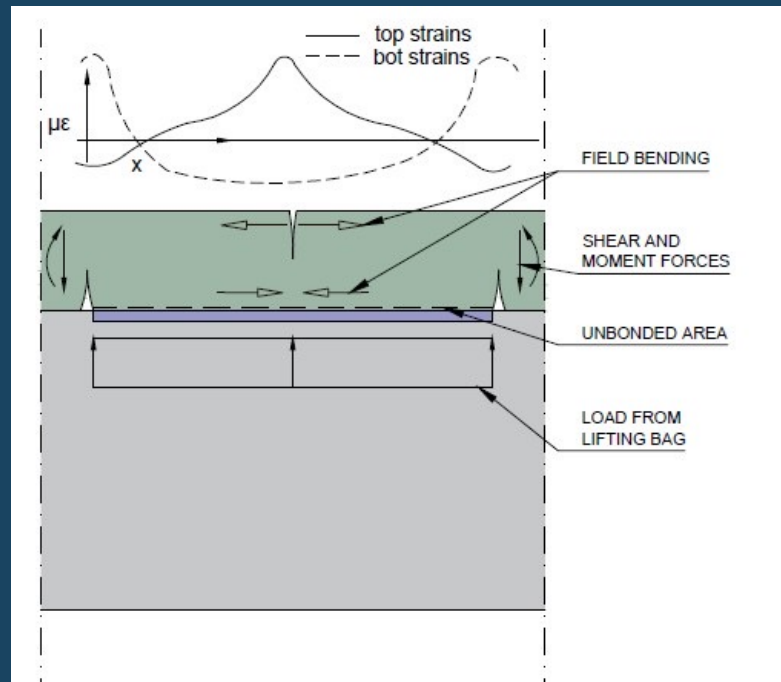
Placement of DOFs

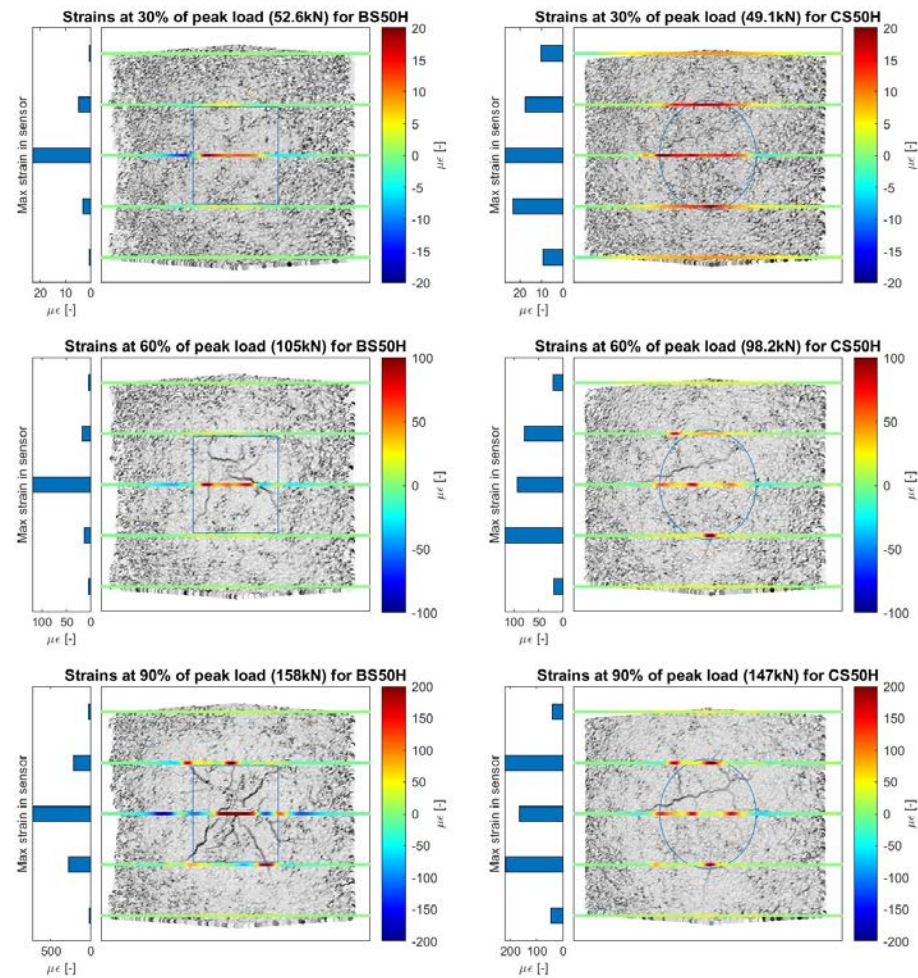
Pre-peak strains

Mechanical interpretation

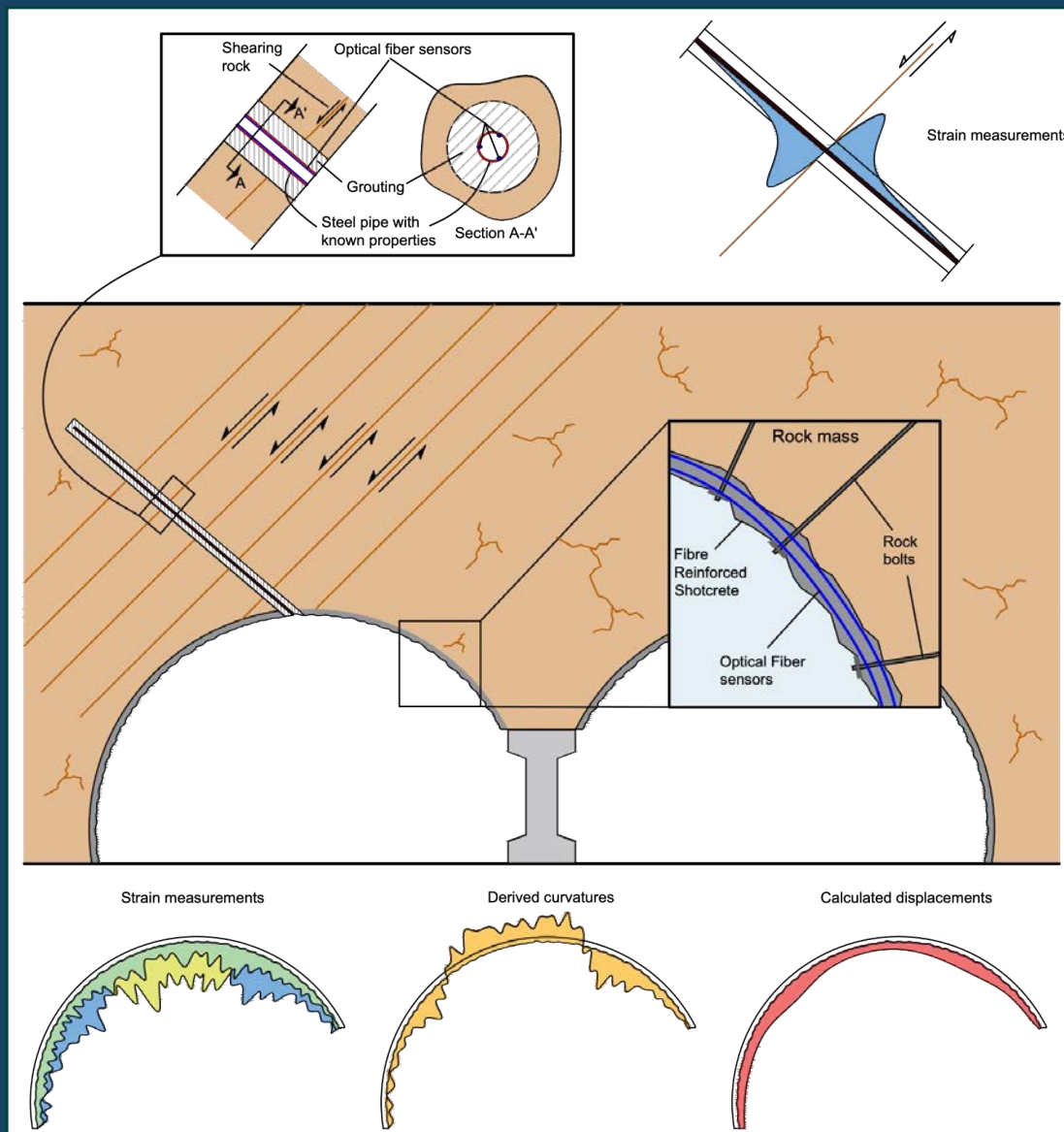

DOFS sensing range

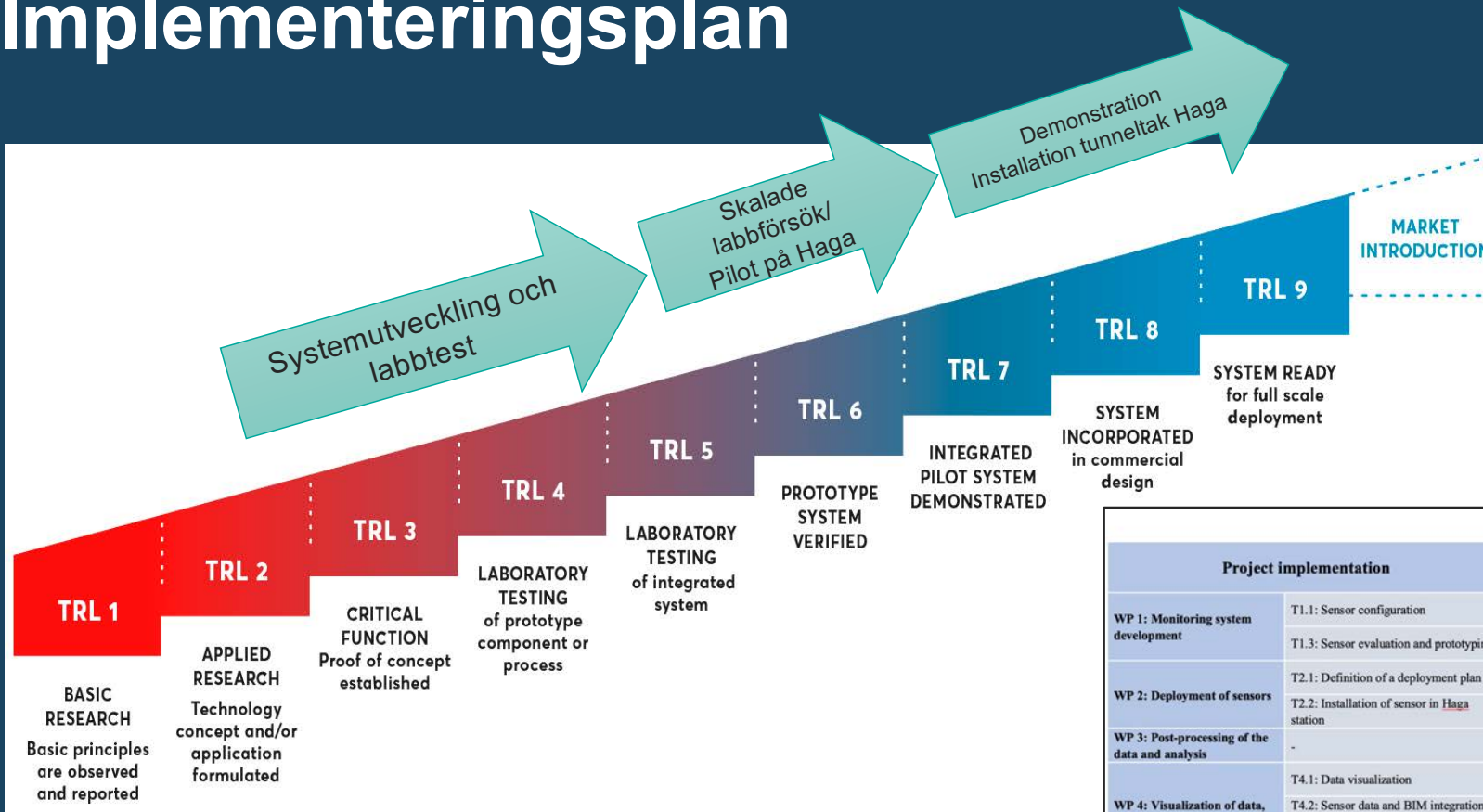

Conclusions

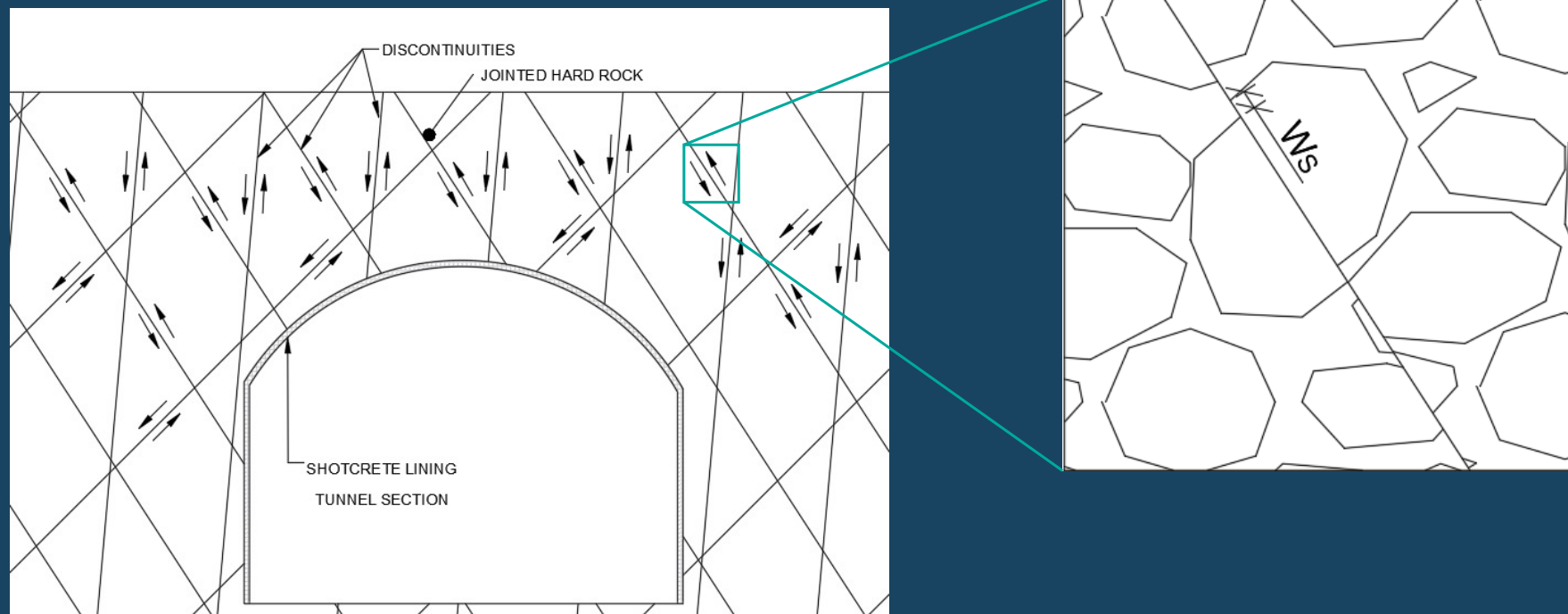
- *To identify and define performance indicators in shotcrete tunnel linings.*
 - Crack patterns and curvature distributions are identified as appropriate performance indicators associated to load type and bond performance
 - Models for mechanical interpretations were applied to validate the performance indicators
- *To show that advanced sensor-based monitoring systems are adequate tools for obtaining unique and trustworthy data in shotcrete tunnel linings.*
 - Distributed optical fibre sensing is appropriate to detect the performance indicators for local loads in tunnel linings

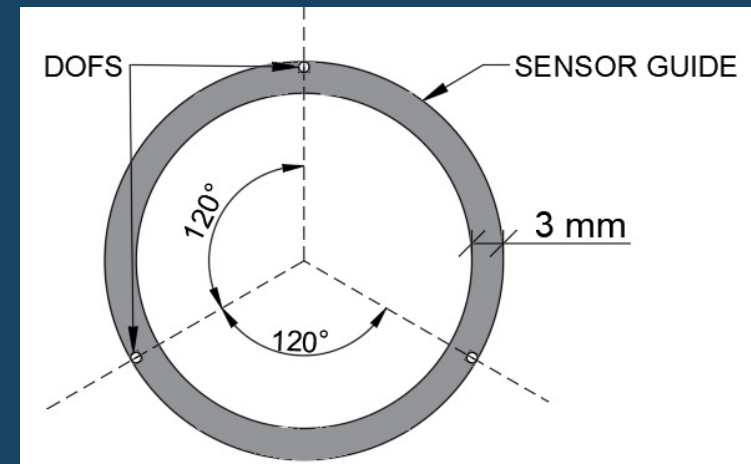
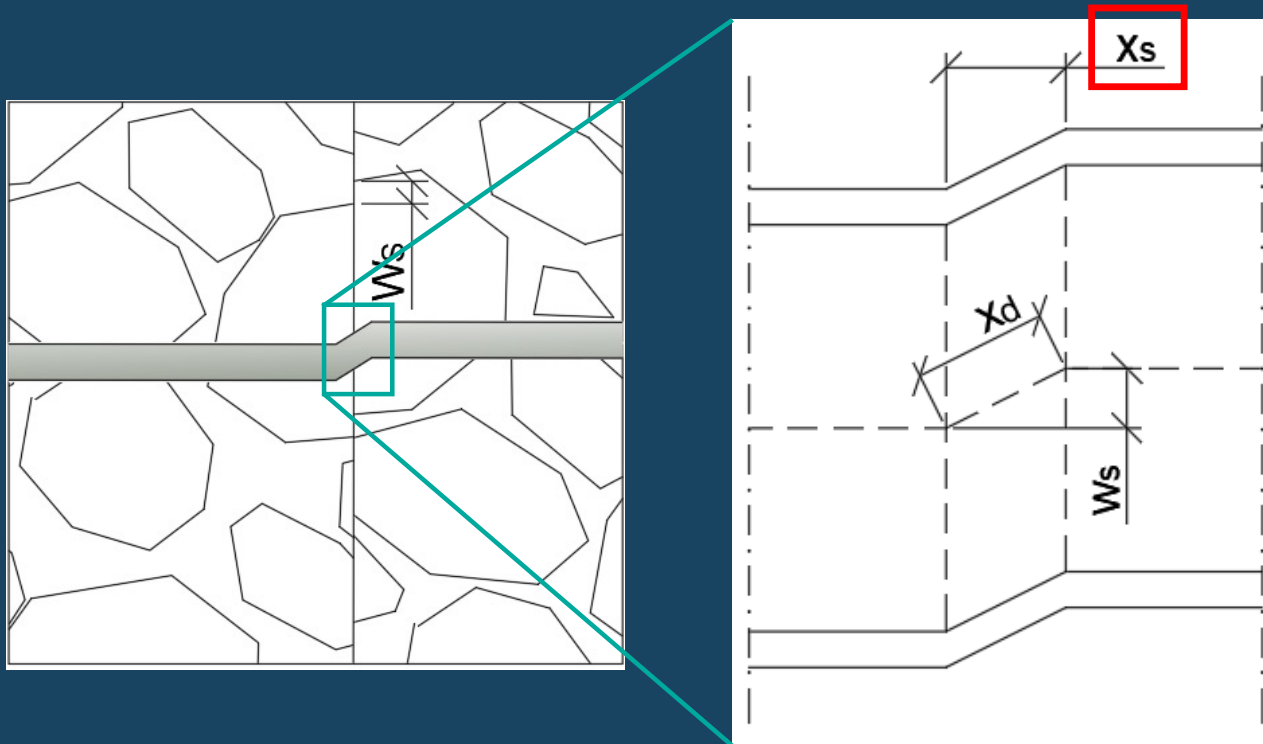
Implementeringsplan

[illegible]

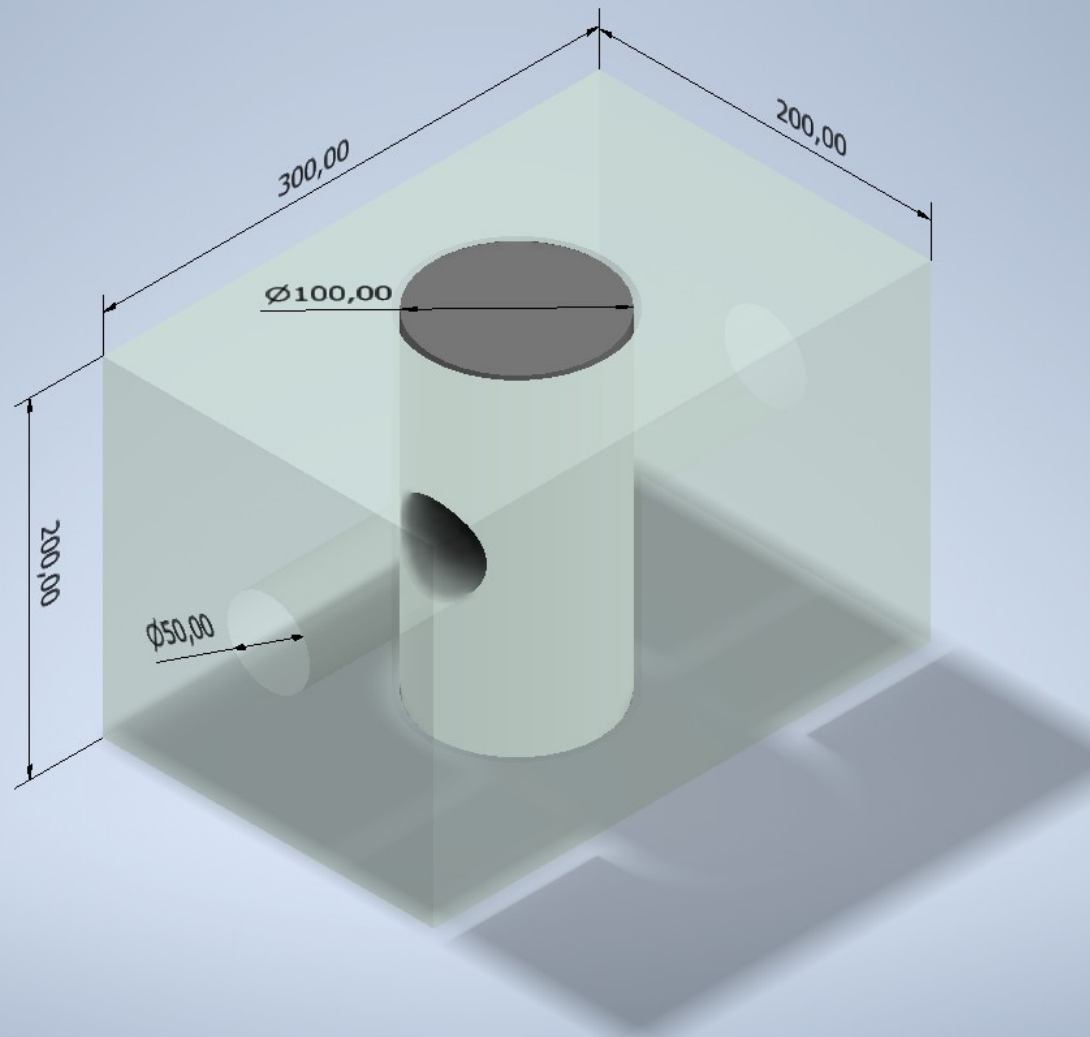
Shear deformation in discontinuities

Shear deformation in the sensor

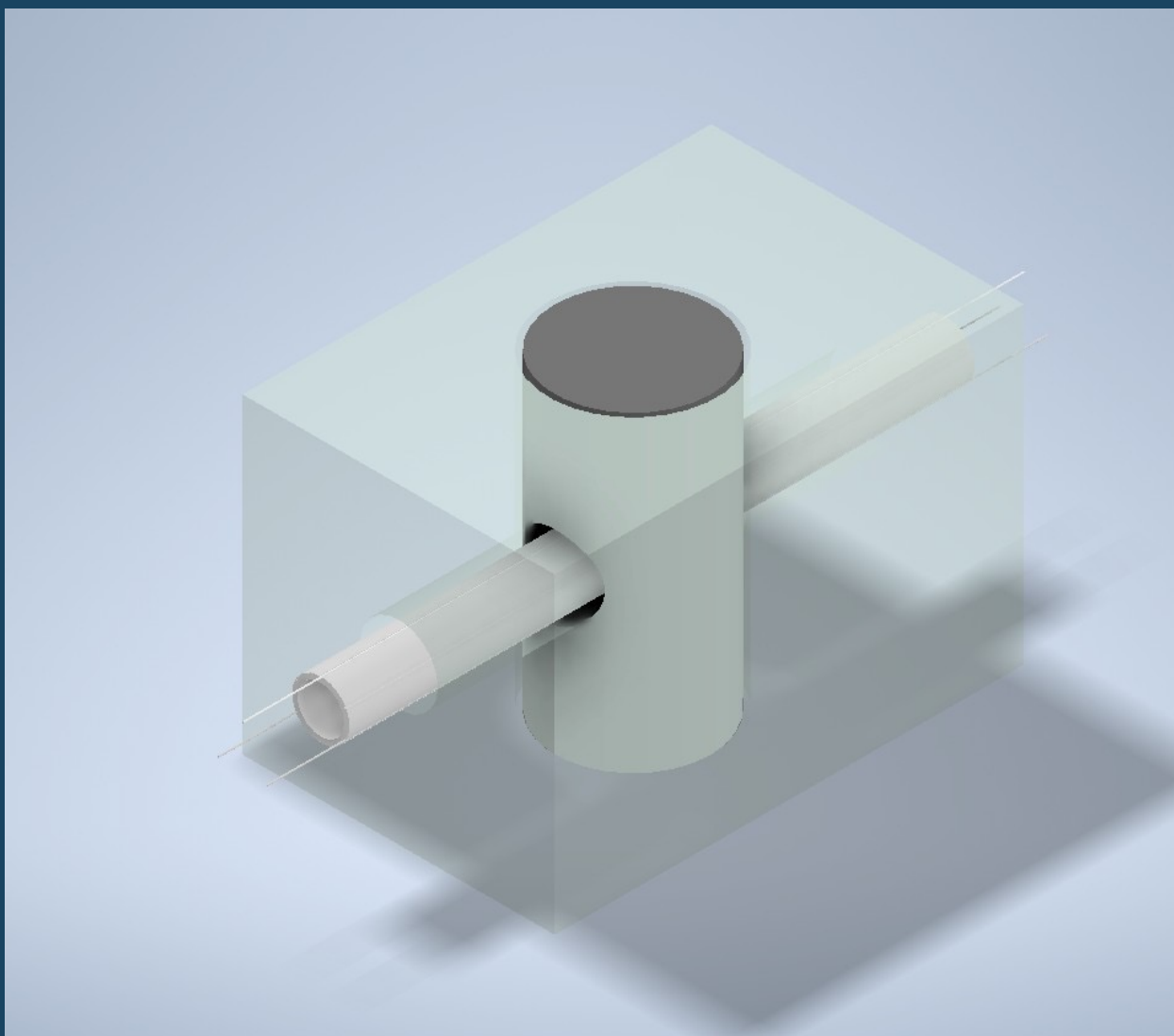

Prelim

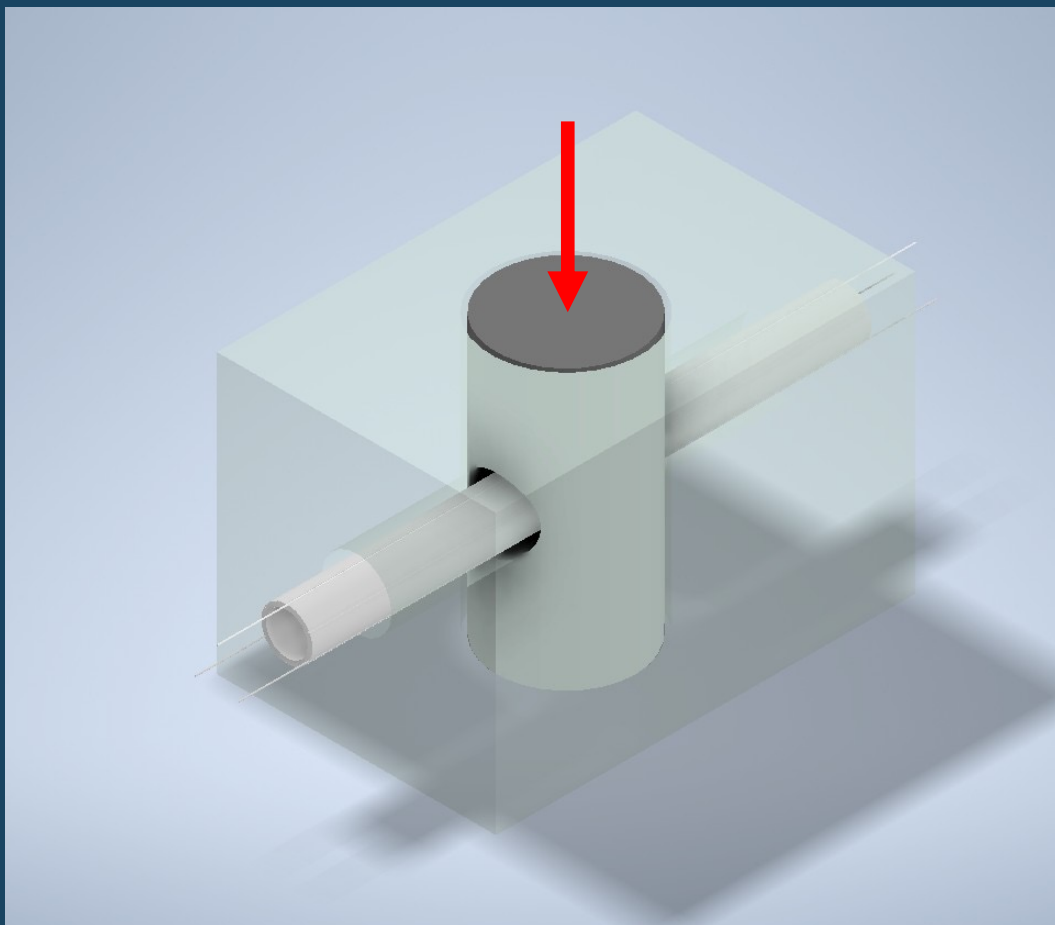

CHALMERS

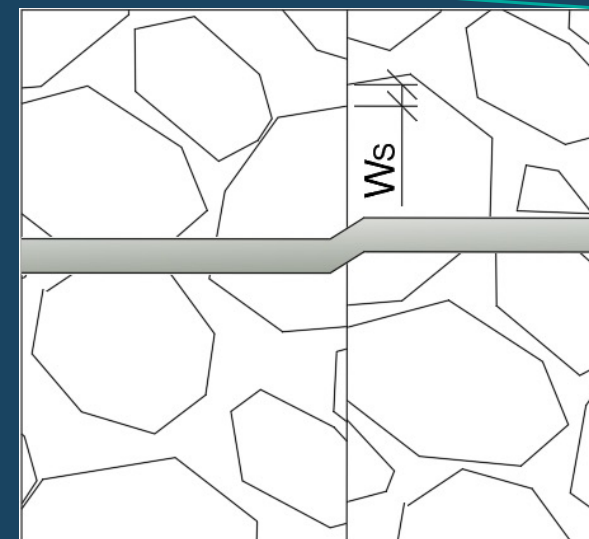
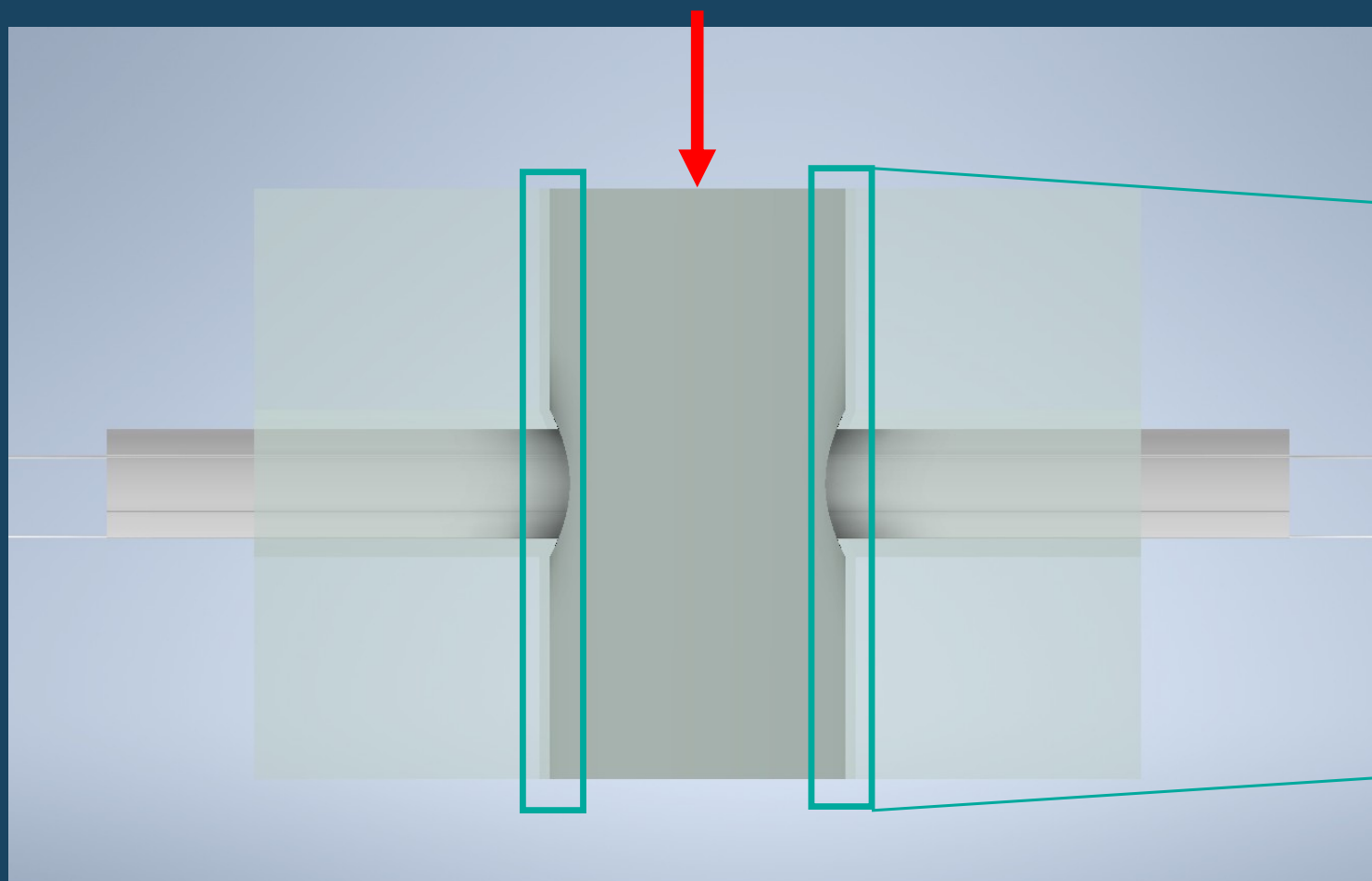

CHALMERS

CHALMERS

Nya experiment

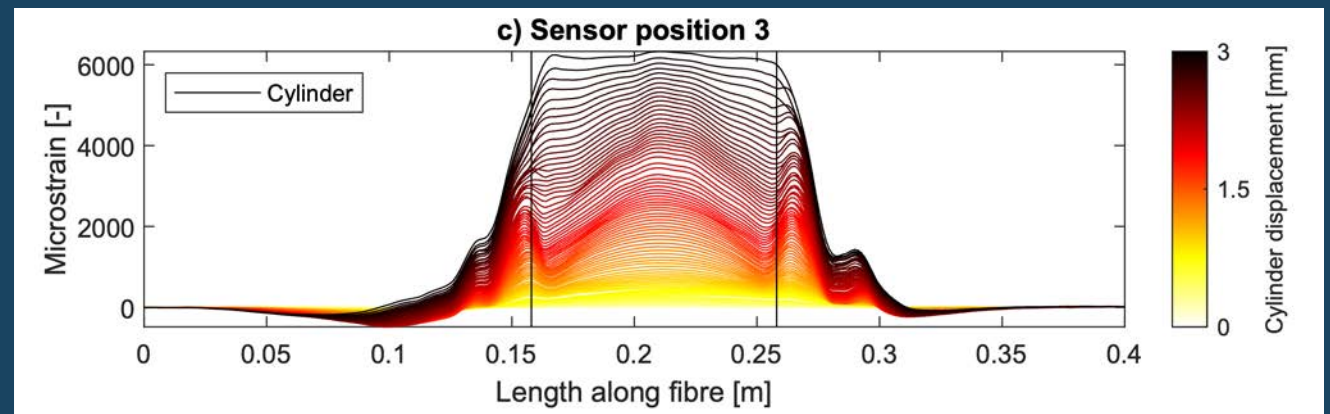
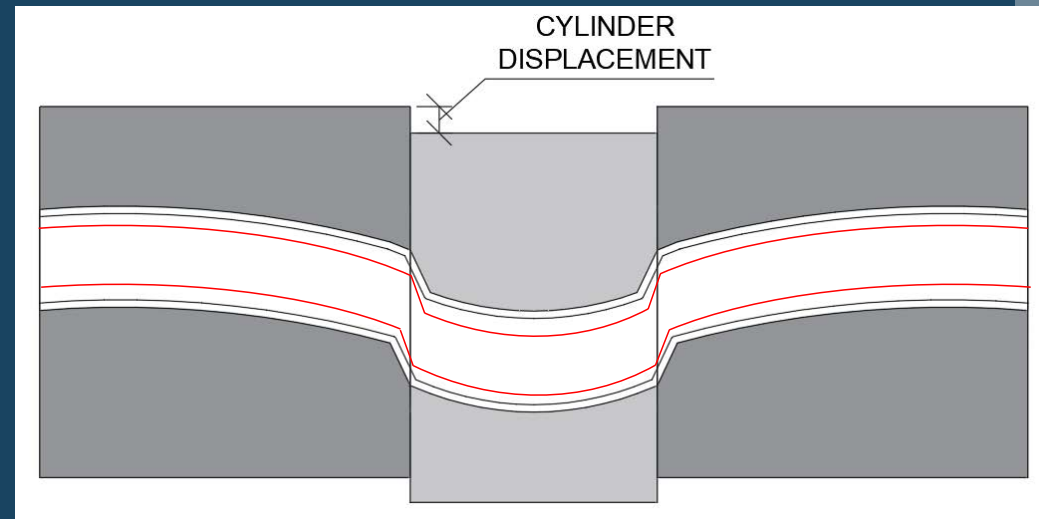
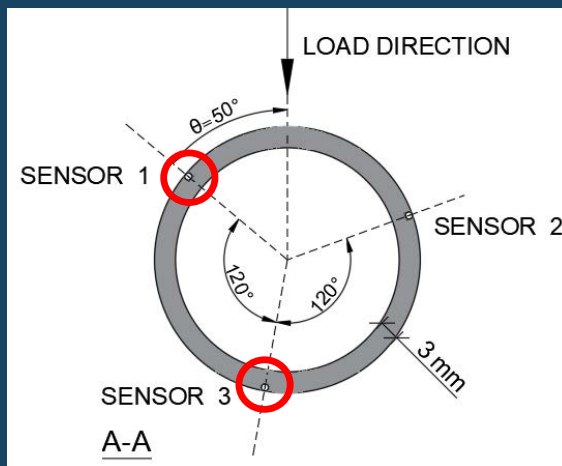

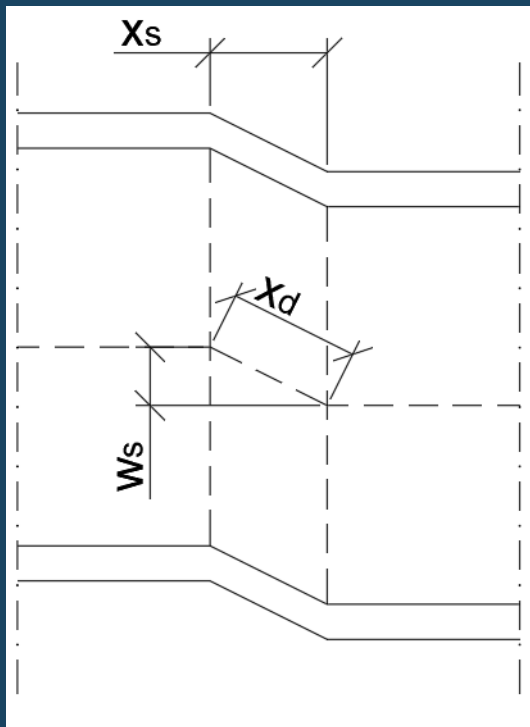
77

-17

Results

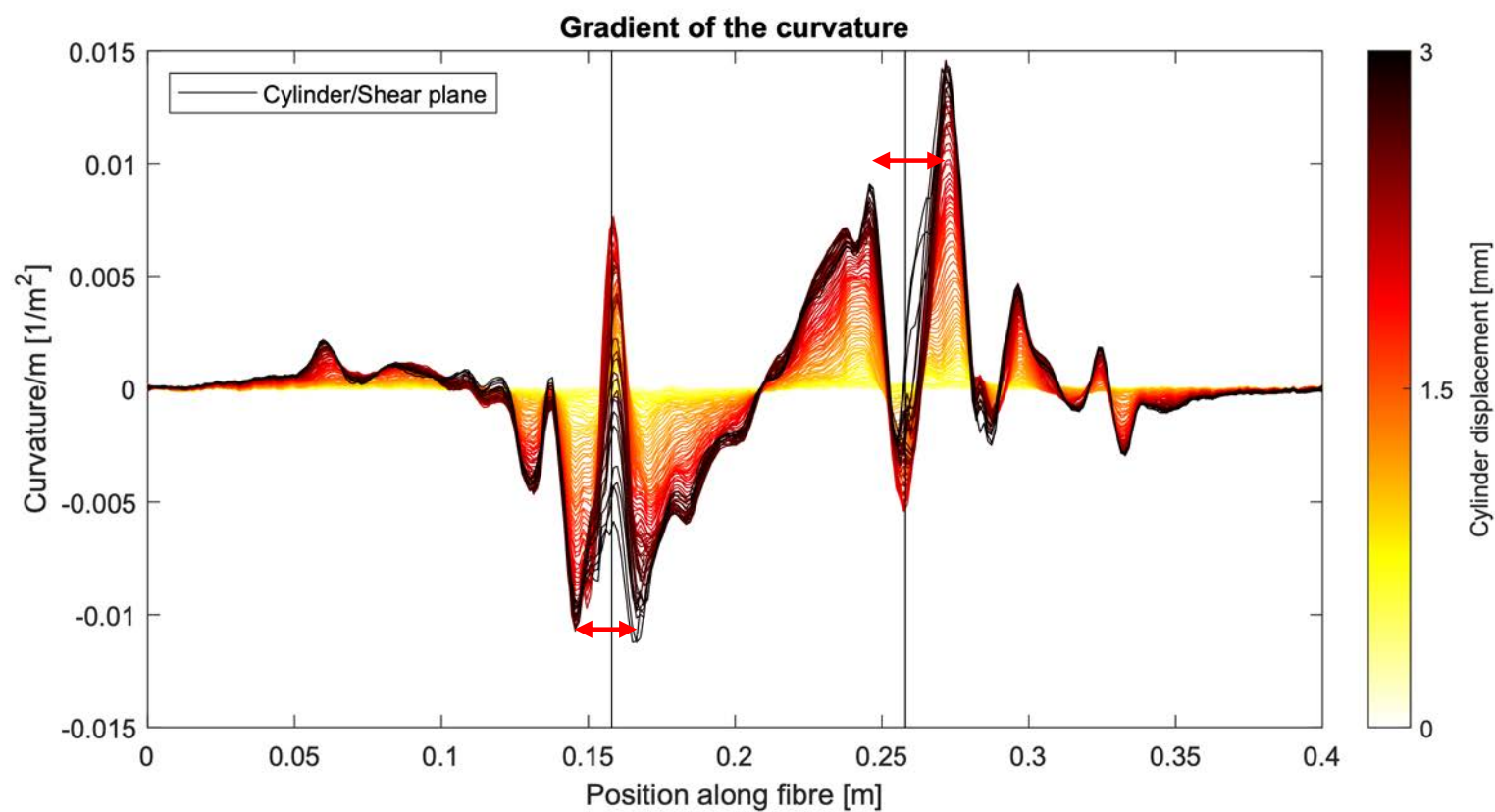
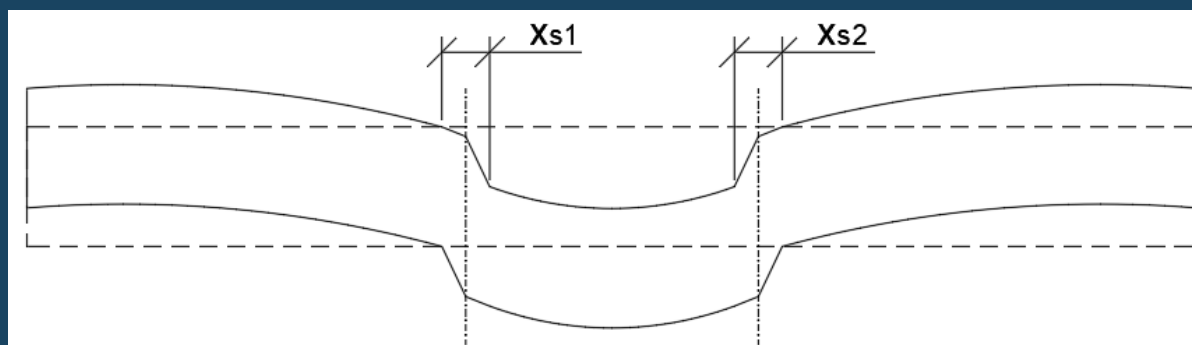

$$x_d = (\varepsilon_{mean} + 1)x_s$$

$$\varepsilon_{mean} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{1}{x_s} \int_0^{x_s} \varepsilon_i(x) dx$$

$$w_{shear} = \sqrt{x_d^2 - x_s^2}$$

Questions?

För diskussion

Välkommen till chalmers

Kontakt

Rasmus Rempling

Docent

Studierektor Forskarskolan

Institutionen för arkitektur och samhällsbyggnadsteknik

+46 31 772 20 12 / +46 731 53 51 01

rasmus.rempling@chalmers.se

www.chalmers.se

CHALMERS